

Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde måndagen den 18 mars 2019

Tid:

kl. 16:00-19:52

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-27

Justerat den 25 mars 2019

Anslaget den 26 mars 2019

Cecilia Brink

Rana Nasrindotter

Ann-Katrin Åslund

Mats Larsson
Sekreterare

**§ 1
Justering**

Förste vice ordföranden Rana Nasrindotter (S) och andre vice ordföranden Ann-Katrin Åslund (L) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Cecilia Brinck (M). Justering sker den 25 mars 2019.

**§ 2
Bordläggning av interpellationer****Beslut**

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna nr 14 och 19 för år 2018 och nr 1 för år 2019.

§ 3

Nr 2019:2 av Salar Rashid (S) om 90-dagars regeln

KS 2019/151

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Salar Rashid (S) har ställt en interpellation om om 90-dagars regeln. Kommunfullmäktige beslutade den 18 februari 2019 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Ernlund (C) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig Salar Rashid och borgarrådet Ernlund.

**§ 4
Bordläggning av interpellation****Beslut**

Kommunfullmäktige bordlägger interpellation nr 5 för år 2019.

§ 5

Nr 2019:6 från Alexander Lindholm (S) till Karin Ernlund (C) om OPS-lösningar i byggandet av idrott- och simhallar

KS 2019/254

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Alexander Lindholm (S) har ställt en interpellation om OPS-lösningar i byggandet av idrott- och simhallar. Kommunfullmäktige beslutade den 4 mars 2019 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Ernlund (C) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig Alexander Lindholm och borgarrådet Ernlund.

§ 6
Bordläggning av interpellationer

Beslut

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna nr 8 och 9 för år 2019.

§ 7
Ändring i föredragningsordningen

Punkt 30 - 31 behandlas före punkt 15 på dagordningen.

§ 8 Nya interpellationer

Beslut

1. Interpellationerna får ställas.
2. Interpellationerna bordläggs.

Följande interpellationer anmäls:

1. Nr 2019:10 av Peter Wallmark (SD) till borgarrådet Joakim Larsson om Nobelcentrets framtid. Rotel II
Dnr KS 2019/352
2. Nr 2019: 11 av Clara Lindblom (V) till Anna König Jerlmyr om vad som händer med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggare. Rotel I
Dnr KS 2019/358

§ 9

2019:12 av Clara Lindblom (V) till Dennis Wedin (S) om konsekvenser för hyresgäster som bor kvar efter ombildningar i allmännyttan

KS 2019/359

Beslut

1. Interpellationen får ställas.
2. Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Clara Lindblom (V) har ställt en interpellation om konsekvenser för hyresgäster som bor kvar efter ombildningar i allmännyttan. Kommunfullmäktige beslutade den 18 mars 2019 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Wedin (M) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig borgarråden Lindblom och Wedin.

§ 10 Ny interpellation

Beslut

1. Interpellationen får ställas.
2. Interpellationen bordläggs.

Följande interpellation anmäls:

1. Nr 2019:13 av Torun Boucher (V) till Dennis Wedin (M)
om kulturhistoriskt värdefulla fastigheter och ombildningar.
Rotel III
Dnr KS 2019/360

§ 11
2019:14 av Clara Lindblom (V) till Dennis Wedin (M) om
strategier för att kompensera minskningen av hyresrätter
med överkomliga hyror på grund av planerade
ombildningar
KS 2019/361

Interpellationen är återtagen.

**§ 12
Nya interpellationer****Beslut**

1. Interpellationerna får ställas.
2. Interpellationerna bordläggs.

Följande interpellationer anmäls:

1. Nr 2019:16 från Emilia Bjuggren (S) till Erik Slottner (KD)
om tryggheten i staden. Rotel VII
Dnr KS 2019:407
2. Nr 2019:17 från Emilia Bjuggren (S) till Anna König
Jerlmyr (M) om matstrategin. Rotel I
Dnr KS 2019:410

§ 13 **Frågestund**

Fråga nr 1

Mirja Râihä (S) ställer en fråga om hemtjänsten.

Borgarrådet Slottner (KD) svarar på frågan.

Fråga nr 2

Clara Lindblom (V) ställer en fråga om ombildningsdirektiven som togs i Stadshus AB.

Borgarrådet König Jerlmyr (M) svarar på frågan.

Fråga nr 3

Martin Westmont (SD) ställer en fråga om upphandlingen kring låncyklar i Stockholms stad.

Borgarrådet Helldén (MP) svarar på frågan.

Fråga nr 4

Madeleine Kaharascho Fridh (Fi) ställer en fråga om neddragningar på biblioteken - hur säkerställa att verksamheten inte påverkas?

Borgarrådet Naddebo (C) svarar på frågan.

Fråga nr 5

Olle Burell (S) ställer en fråga om biblioteken.

Borgarrådet Naddebo (C) svarar på frågan.

Fråga nr 6

Robert Mjönberg (V) ställer en fråga om enklare vardag i äldreomsorgen.

Borgarrådet Slottner (KD) svarar på frågan.

Fråga nr 7

Mads Lundgaard (SD) ställer en fråga. Placerar Stockholms stad gängkriminella enligt LVU hos den egna familjen eller slakten?

Borgarrådet Jönsson (L) svarar på frågan.

Fråga nr 8

Anna Rantala Bonnier (Fi) ställer en fråga om bristen på bostäder till våldsutsatta kvinnor.

Borgarrådet Wedin (M) svarar på frågan.

**§ 14
Anmälningar****Beslut**

Anmälningarna godkänns.

Skrivelser som inkommit till kommunfullmäktige under tiden 4 mars - 18 mars 2019 och delgivits berörda organ anmäls.

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 3 mars 2019 att utse ny ledamot i kommunfullmäktige för tiden till och med den 14 oktober 2022 anmäls.

Lennart Tonell (MP) har utsetts till ny ledamot efter Lorentz Tovatt (MP).

Anna-Klara Müntzing (MP), Linnéa Joandi (MP), Maria Antonsson (MP), Ninozka Toro (MP), Sus Andersson (MP) och Veronica Eriksson (MP) har utsetts till nya ersättare efter Lennart Tonell (MP).

**§ 15
Närvaro**

Närvaro antecknas enligt **bilaga 1**.

**§ 16
Justering**

Förste vice ordföranden Rana Nasrindotter (S) och andre vice ordföranden Ann-Katrin Åslund (L) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Cecilia Brinck (M). Justering sker den 25 mars 2019.

§ 17

Valärende i kommunfullmäktige

Avsägelse och fyllnadsval

18 mars 2019

KS 2019/52

Beslut

1. Avsägelse och entlediganden godkänns.
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt kommunstyrelsens och valberedningens förslag.
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättare sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärende i kommunfullmäktige den 18 mars 2019 behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

§ 18
Arvodering av förtroendevald
KS 2019/148

Beslut

Arvode ska utges till Arne Genschou (M) om 10 procent av helt arvode under perioden 18 mars 2019 till 14 oktober 2022.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller arvodering av förtroendevald.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 19

Köp av parkeringshus Palmfelt Center, del av Sandhagen 10, från Fastighets AB Palmfelt Center, Söderstaden Slakthusområdet

Hemställan från exploateringsnämnden

KS 2018/1857

Beslut

Köp av parkeringshus Palmfelt Center, del av Sandhagen 10 från Fastighets AB Palmfelt Center, Söderstaden Slakthusområdet till en total köpeskilling om 144,8 miljoner kronor, i enlighet med bilagor 1-7 till utlåtandet, godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller köp av parkeringshus Palmfelt Center, del av Sandhagen 10, från Fastighets AB Palmfelt Center, Söderstaden Slakthusområdet.

I debatten yttrar sig Johan Nilsson, borgarrådet Bjuggren och Peter Backlund.

Förslag till beslut

Johan Nilsson (M) och borgarrådet Bjuggren (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 20

**Rivning m.m. i Slakthusområdet i stadsdelen
Johanneshov - delgenomförandebeslut samt
överenskommelse med Fastighets AB Palmfelt Center**
Hemställan från exploateringsnämnden
KS 2018/1851

Beslut

Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra markberedning inom stadsdelen Johanneshov inom projektet Slakthusområdet, till en investeringsutgift om 733 miljoner kronor. Utgifterna för år 2019 ska rymmas inom nämndens budget. Utgifter för kommande år behandlas i budget för år 2020.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller rivning m.m. i Slakthusområdet i stadsdelen Johanneshov - delgenomförandebeslut samt överenskommelse med Fastighets AB Palmfelt Center.

I ärendet yttrar sig Lisa Palm.

Lisa Palm (Fi) hänvisar till Vänsterpartiets särskilda uttalande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 21**Samarbetsavtal mellan Stockholms stad och Kungliga tekniska högskolan (KTH) avseende forskningslab KTH – MIT Senseable Stockholm Lab**

KS 2019/193

Beslut

1. Samarbetsavtal mellan Stockholms stad och Kungliga Tekniska högskolan (KTH), enligt bilagan till utlåtandet, godkänns.
2. Kommunstyrelsen ska teckna konsortiumavtal för egen del i enlighet med samarbetsavtalet.
3. Kommunstyrelsen ska finansiera samarbetsavtalet mellan Stockholms stad och KTH år 2019 om fem mkr genom ianspråktagande ur Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov i 2019 års budget.
4. Kommunstyrelsen ska beakta finansiering av samarbetsavtalet om fem mkr årligen för kommande år i samband med upprättande av förslag till Stockholms stads budget för år 2020 och år 2021.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller samarbetsavtal mellan Stockholms stad och Kungliga tekniska högskolan (KTH) avseende forskningslab KTH – MIT Senseable Stockholm Lab.

I debatten yttrar sig borgarrådet König Jerlmyr och Sara Stenudd.

Förslag till beslut

Borgarrådet König Jerlmyr (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 22**Aktieägaravtal om deläggande i Sydvästra
Stockholmsregionens va-verks aktiebolag (SYVAB) samt
borgensåtagande för finansiering av investeringar i
Himmerfjärdsverket**

KS 2018/1777

Beslut

1. Aktieägaravtal inklusive i avtalets punkt 3 överenskommen framtida överlåtelse av del av Stockholm Vatten AB:s aktier i Sydvästra Stockholmsregionens va-verks aktiebolag (SYVAB) samt bolagsordning för SYVAB (underbilaga 3.5) m.m. enligt bilaga 1 till utlåtandet godkänns.
2. Kommunstyrelsen ska ingå avtal och Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge Stockholm Vatten AB i uppdrag att ingå avtal.
3. Stockholms stad utökar befintliga borgensåtaganden för Stockholm Vatten AB:s del i SYVAB med 425 mnkr.
4. Samtliga Stockholms stads borgensåtaganden för SYVAB ska gälla till och med 2027-12-31.
5. Kommunstyrelsen ska ingå erforderliga avtal angående borgensåtagandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller aktieägaravtal om deläggande i Sydvästra Stockholmsregionens va-verks aktiebolag (SYVAB) samt borgensåtagande för finansiering av investeringar i Himmerfjärdsverket.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 23

Inriktningsbeslut - Projekt Nya Östbergatunneln

KS 2018/1776

Beslut

Inriktningen för projekt Nya Östbergatunneln till en total investeringsutgift om 320 mnkr godkänns.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller inriktningsbeslut - Projekt Nya Östbergatunneln.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 24**Dag- och spolvattenhantering - avtal mellan
trafiknämnden och Stockholm Vatten AB**

Framställan från Stockholm Vatten AB och trafiknämnden
KS 2018/1778

Beslut

1. Avtal gällande dag- och spolvattenhantering på allmänplatsmark mellan trafiknämnden och Stockholm Vatten AB godkänns, i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet.
2. Stockholm Vatten AB och trafiknämnden medges rätt att löpande göra justeringar i avtalen, som inte är av väsentlig eller principiell betydelse, avseende tillkommande installationer för dagvatten.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge bolagsstyrelsen för Stockholm Vatten AB i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige med förslag till avtal om dagvattenhantering på allmän platsmark med andra berörda nämnder.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller dag- och spolvattenhantering - avtal mellan trafiknämnden och Stockholm Vatten AB.

I ärendet yttrar sig borgarrådet Luhr.

Förslag till beslut

Borgarrådet Luhr (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 25**Ändring av felparkeringsavgifter**

KS 2018/1770

Beslut

1. Som svar på kommunfullmäktiges minoritetsåterremiss hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.
2. Felparkeringsavgift för trafikfarlig eller hindrande uppställning av fordon fastställs till 1 300 kronor, felparkeringsavgift för trafikstörande uppställning av fordon fastställs till 1 100 kronor och felparkeringsavgift för mindre trafikstörande uppställning av fordon fastställs till 900 kronor, enligt trafiknämndens förslag.
3. Avgifterna ska gälla från och med 1 april 2019.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Socialdemokraterna och Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller ändring av felparkeringsavgifter.

I debatten yttrar sig borgarråden Helldén och Valeskog, Rikard Warlenius, Martin Hansson, Peter Backlund, Johan Fälldin, Ulf Walther, Ulla Hamilton, Patrik Silverudd och Åsa Odin Ekman.

Förslag till beslut

Borgarrådet Helldén (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jan Valeskog (S) och Rikard Warlenius (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ärendet i första hand återremitteras och i andra hand beslutar enligt Socialdemokraternas och Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden prövar först förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden konstaterar därefter att det finns två förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag och Socialdemokraternas och

Vänsterpartiets gemensamma förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 26**Inför ett lokalt tiggeriförbud i Stockholms stad**

Motion (2016:113) av Per Ossmer och Martin Westmont
(båda SD)

2016/001678

Beslut

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller inför ett lokalt tiggeriförbud i Stockholms stad.

I debatten yttrar sig Martin Westmont, Alexandra Mattsson Åkerström, borgarrådet König Jerlmyr, Ole-Jörgen Persson, Anna Rantala Bonnier, Mads Lundgaard, Karin Gustafsson, Ewa Larsson, Maria Ljuslin, Madeleine Kaharascho Frtidh, Felix Byström, Maria-Elsa Salvo och Elisabet Carlsson.

Förslag till beslut

Borgarrådet König Jerlmyr (M) och Karin Gustafsson (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Martin Westmont (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 27 Nyväckta motioner

Under tiden den 5 mars och 18 mars 2019 väcktes följande motioner:

1. Motion om skatt på avfallsförbränning av Emilia Bjuggren (S)
Dnr KS 2019:401
2. Motion om gemensam finansiering av motiverade merkostnader av Emilia Bjuggren och Olle Burell (båda S)
Dnr KS 2019:402
3. Motion om hedra minnet av Izzy Young med en egen plats av Olle Burell (S)
Dnr KS 2019:405
4. Motion om framtagande av markanvisningspolicy för vård- och omsorgsboenden av Clara Lindblom och Robert Mjörnberg (båda V)
Dnr KS 2019:423
5. Motion om halvering av tomträttsavgälden för seniorbostäder av Clara Lindblom och Robert Mjörnberg (båda V)
Dnr KS 2019:427
6. Motion om ett samlat grepp för att vända utvecklingen av Tensta Centrum av Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V)
Dnr KS 2019:428
7. Motion om att minska stadens energianvändning av Emilia Bjuggren (S)
Dnr KS 2019:433

Närvarolista

upprättad vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 18 mars 2019

Plats	Ledamot	Ersättare	Parti	Ankom	Utgick
49	Brinck, Cecilia (Ordförande) §§ 14-25 19:53			M	18:03
104	Nasrindotter, Rana (1:e v Ordf) §§ 1-12, 26-27		S	15:57	19:53
50	Åslund, Ann-Katrin (2:e v Ordf) § 13		L	16:35	19:53
56	Abdullahi Ali, Nassir		S	17:53	19:53
99	Agetoft, Linda		S	15:57	19:53
23	Bjuggren, Emilia		S	17:19	19:53
7	Boucher, Torun	Katsoulis, Alva	V	16:14	19:53
24	Burell, Olle		S	15:59	19:53
91	Byström, Felix		SD	17:01	19:53
61	Bäck, Lars		V	16:08	19:52
36	Carlsson, Christian		KD	16:39	19:53
72	Cederschiöld, Anna		M	17:52	19:53
17	Edholm, Lotta		L	17:41	19:52
58	Edlund, Ingela		S	15:57	19:53
60	Edvardsson, Inger		S	16:08	19:53
41	Elfvén, Anne-Lie		L	17:18	19:53
54	Elmgren, Claes	Salahyusuf, Suhur	S	17:46	19:53
20	Ernlund, Karin		C	16:00	19:53
76	Fava, Daniele		L	17:48	19:53
10	Fernell-Ingelström, Yvonne		M	16:36	19:53
78	Fors, Emilie		L	17:53	19:53
42	Fälldin, Johan		C	16:02	19:53
77	Gerdes, Hanna	Backlund, Peter	L	17:52	19:53
33	Granswed Baat, Sophia		M	17:54	19:53

25	Gustafsson, Karin		S	16:22	19:53
53	Göransson, Anders		S	16:32	19:53
11	Hamilton, Ulla		M	17:53	19:53
86	Hansson, Martin		MP	16:54	19:53
52	Hansson, Stefan		S	17:14	19:53
73	Hedrup, Tom		M	17:40	19:53
48	Helldén, Daniel		MP	15:59	19:53
71	Hellström, Anette		M	17:21	19:52
95	Herke, Bengt		-	17:52	19:53
14	Hollis, Michaela		KD	17:59	19:53
70	Häggman, Börje		M	17:16	19:53
80	Jacobsson, Kristin	Larsson, Elin	C	17:58	19:53
29	Johansson, Tobias		V	15:57	19:53
13	Järkeborn, Christoffer		M	17:21	19:53
18	Jönsson, Jan		L	16:58	19:52
12	Jönsson, Peter		M	17:50	19:53
30	Kratz, Tina		V	16:43	19:53
6	König Jerlmyr, Anna		M	16:56	19:53
92	Larsson, Björn	Lundgaard, Mads	SD	16:02	19:53
5	Larsson, Joakim		M	16:00	16:31
5	Larsson, Joakim	Nilsson, Jonas	M	16:52	19:53
74	Lennaárd, Fritz		M	17:49	19:53
9	Lindblom, Clara		V	16:33	17:34
9	Lindblom, Clara	Jama, Hassan	V	18:00	19:53
84	Lindell, Anders	Seid, Micke	MP	17:34	19:52
101	Lindholm, Alexander		S	15:57	19:53
45	Lindstål, Fredrik		C	15:57	19:53
16	Ljung, Björn		L	18:00	19:52
64	Ljuslin, Maria		V	17:01	19:52
47	Luhr, Katarina		MP	15:57	19:53
35	Lutz, Kristina	Tigerström, Jan	M	17:54	19:53
93	Malmström, Jeanette	Risberg, Cecilia	SD	16:54	19:53
31	Mattsson Åkerström, Alexandra		V	16:37	19:52
63	Mirsafian, Arvand		V	16:13	19:53

28	Mjörnberg, Robert		V	16:32	19:53
37	Modigh, Sofia		KD	17:54	19:53
82	Mohamed, Ahmed Abdulahi		MP	17:43	19:53
65	Mohammed, Rashid		V	17:00	19:52
19	Naddebo, Jonas		C	16:07	19:53
67	Nilsson, Johan		M	17:26	19:52
107	Nordling Blanco, Sissela	Kaharascho Fridh, Madeleine	FI	16:26	19:53
79	Nyberg, Claes		C	17:52	19:53
83	Obermüller, Cecilia		MP	18:05	19:52
59	Odin Ekman, Åsa		S	16:02	19:53
85	Olsson, Elin	Larsson, Ewa	MP	15:59	19:52
68	Paccamonti, Johan		M	17:39	19:52
105	Palm, Lisa		FI	16:26	19:52
106	Rantala Bonnier, Anna		FI	16:20	19:53
51	Rashid, Salar		S	15:57	19:53
69	Redin, Jennyfer	Persson, Ole-Jörgen	M	17:27	19:53
62	Rooth, Rose-Marie		V	17:32	19:53
26	Räihä, Mirja		S	16:00	19:53
44	Sabet, Banar		C	17:01	19:52
57	Said, Suleiman	Salvo, Maria-Elsa	S	16:01	19:52
39	Silverudd, Patrik		L	16:52	19:53
100	Sjöbergh, Ulla		S	15:57	19:53
103	Sjölander, Johan	Carlsson, Elisabet	S	17:38	19:53
15	Slottner, Erik		KD	16:03	19:52
40	Smedberg Palmqvist, Isabel		L	17:37	19:53
75	Solberg, Eva	Elmlund, Annika	M	17:41	19:53
55	Stavling, Margareta	Janlöv, Åsa	S	16:27	19:53
27	Stenudd, Sara		V	16:06	19:53
34	Ström, Andrea		M	18:04	19:53
66	Sundin, Bo		M	16:40	19:53
32	Svärd, Lars	Gustavsson, Berthold	M	15:57	19:53
81	Tonell, Lennart		MP	15:57	19:53
22	Valeskog, Jan		S	17:47	19:52
38	Valier, Mikael		KD	16:58	19:53

46	Vikhe Patil, Nila	MP	18:00	19:53
98	Vikman, Arvid	S	16:13	19:52
90	Vinge, Linnéa	SD	17:06	19:53
89	Wallmark, Peter	SD	17:06	19:53
102	Walther, Ulf	S	16:30	19:53
21	Wanngård, Karin	S	17:03	19:53
8	Warlenius, Rikard	V	17:42	19:53
4	Wedin, Dennis	M	16:00	19:53
88	Westmont, Martin	SD	15:57	19:53
43	Wicklund, Susanne	C	15:57	19:53

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 18 mars 2019*§ 3 Nr 2019:2 av Salar Rashid (S) om 90-dagars regeln*

Anförande nr 1

Borgarrådet E r n l u n d (C): Jag ber att få hänvisa till det utskickade svaret.

Anförande nr 2

S a l a r R a s h i d (S): Jag vill börja med att tacka arbetsmarknadsborgarrådet Karin Ernlund för svaret, även om jag inte tycker att det reflekterar de rätta prioriteringarna och de beslut som bör fattas för att få fler unga i arbete och studier, vilket 90-dagarsgarantin i praktiken innebär.

Jag ställde tre frågor till arbetsmarknadsborgarrådet Karin Ernlund. För det första: Varför har den borgerliga majoriteten avskaffat 90-dagarsgarantin? För det andra: Kommer aktivitetsförbudet riktat mot unga arbetslösa att återinföras i Stockholm? För det tredje: Hur ska avskaffandet av 90-dagarsgarantin leda till att fler unga i Stockholm kommer in i arbete eller studier?

Under den rödgrönrosa mandatperioden lyckades vi öka sysselsättningen konstant i Stockholm. I dag är färre än någonsin beroende av försörjningsstöd i vår stad. Inte minst har ungdomsarbetslösheten minskat kraftigt i Stockholm, bland annat tack vare den framgångsrika 90-dagarsgarantin.

Nu har den blågröna majoriteten valt att avskaffa 90-dagarsgarantin – detta i samband med att man har lagt fram besparingar på 40 miljoner både på vuxenutbildning och på jobbtorg. Just nu råder det även anställningsstopp inom arbetsmarknadsförvaltningen. Sammantaget kommer detta att få förödande konsekvenser när det gäller att få in fler unga i arbete och studier för att bekämpa arbetslösheten i vår stad.

90-dagarsgarantin infördes för att man före 2014 i praktiken tillämpade ett aktivitetsförbud riktat mot unga arbetslösa. Inga insatser fick sättas in förrän en ung person hade varit arbetslös i mer än 90 dagar. Denna politik var både märklig och, givetvis, kontraproduktiv. Ungdomsarbetslösheten sköt i höjden, och de med allra svagast anknytning till arbetsmarknaden hamnade allt längre utanför. Det är dock positivt att vi nu har fått svar om att aktivitetsförbudet riktat mot unga arbetslösa inte kommer att återinföras i Stockholm. Det är i alla fall så jag tolkar arbetsmarknadsborgarrådet Karin Ernlunds svar.

Vidare, vad gäller besvarandet gällande anledningen till ett avskaffande av 90-dagarsgarantin, måste man tillägga att detta kommer att motverka sitt syfte. Tidsgränser är viktiga och nödvändiga för att skyndsamt sätta upp handlingsplaner. Det visar forskning gällande olika gruppers etablering på arbetsmarknaden. Men vi har även lärt oss detta av historiska erfarenheter, då arbetsmarknadsnämnden inte har haft tydligt uppsatta mål gällande unga som grupp. Nu eftersöker man, utifrån hur jag tolkar och utläser svaret, att unga inte ska fastna i olika typer av arbetsmarknadsprogram.

Arbetsmarknadsborgarrådet glömmer också att 90-dagarsgarantin även omfattar studier. Med andra ord kan man säga att detta kan stärka den enskildes konkurrensmöjligheter på arbetsmarknaden. Men tvärtom kan man också säga att 90-

dagarsgarantin har visat prov på väldigt goda resultat. År 2005 nådde vi dessa mål med två nya jobbtorg och fler platser inom komvux. Stockholmsjobb kom med utbildning riktad till unga, och med 50 procents ökning av feriejobb inom Stockholm har vi kunnat minska ungdomsarbetslösheten. Vi tycker därför att det är beklagligt att majoriteten har valt att både skala ned ambitionsnivån och att prioritera skattesänkningar framför en arbetsmarknadspolitik för att få fler unga i arbete och studier.

Anförande nr 3

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande och fullmäktige! Tack, Salar, för interpellationen! Jag måste börja med att återigen förvånas över hur Socialdemokraterna gång på gång lyckas få det att låta som att den intensiva högkonjunktur som Sverige och Stockholm har varit inne i är ett resultat av Socialdemokraternas kommunala arbetsmarknadspolitik i Stockholm under förra mandatperioden. Det är helt enkelt inte sanningen. Vi har en stark arbetsmarknad och ett dynamiskt näringsliv, och väldigt många stockholmare är i jobb – detta mycket tack vare den starka högkonjunktur som vi har varit inne i. Jag tycker att det är lite magstarkt att ni gång på gång försöker ta åt er äran av detta.

Men jag ska återgå till interpellantens frågor, och jag börjar med den första frågan om varför vi har avskaffat den kommunala 90-dagarsgarantin i arbetsmarknadsnämnden. Det beror helt enkelt på att den var verkningslös.

På den andra frågan, om aktivitetsförbud, är svaret egentligen: Nej, vad har interpellanten fått detta ifrån?

När det gäller svaret på den tredje frågan, om hur avskaffandet av 90-dagarsgarantin skulle leda till att fler unga stockholmare kommer i arbete eller studier, skulle jag vilja ställa en motfråga: Hur skulle en 90-dagarsgaranti från början ha lett till att fler unga i Stockholm skulle hamna i jobb eller studier? Sanningen är att vi inte hade något problem med tidsgränser innan Socialdemokraterna införde de här 90 dagarna som en indikator under arbetsmarknadsnämnden. I själva verket har det alltid gått väldigt fort från det att man sätter sin fot på ett av stadens jobbtorg till dess att man har fått en insats som antingen är kopplad till studier eller till arbete.

Det är svaret på interpellantens frågor. Jag är lite nyfiken på vad som egentligen är Socialdemokraternas egna förslag, förutom att sätta upp en 90-dagarsgaranti som egentligen inte var svar på en fråga från första början. Vi hade ju inte något problem med att Stockholms stads jobbtorg inte kunde leverera insatser för ungdomar i tid.

Anförande nr 4

S a l a r R a s h i d (S): Vårt svar är givetvis att man inte ska göra besparingar på 40 miljoner gällande vuxenutbildning och jobbtorg. Vårt svar är att man återigen ska fortsätta att satsa på Stockholmsjobben, och vårt svar är att man ska fortsätta att prioritera 90-dagarsgarantin, som har sett till att fler unga stockholmare har hamnat i arbete och studier.

Borgarrådet säger att hon är förvånad. Och det är klart att vi haft en högkonjunktur; det måste man vara helt ärlig och säga. Det är den som ska se till att vi kan stärka de stockholmare som har varit långt utanför arbetsmarknaden. Om det nu är så att vi ska

gå in i en lågkonjunktur är det ännu viktigare att vi har rätt typ av arbetsmarknadsåtgärder. Det är ännu viktigare att vi har fler platser på komvux. Det är ännu viktigare att vi har jobbtorg som är direkt riktade till unga. Det är ännu viktigare att Stockholmsjobben får kombineras med utbildning. Och det är ännu viktigare att vi fortsätter att satsa på sommarjobben. Det är vårt svar på detta politiska område.

Anförande nr 5

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande! Tack, Salar – jag håller med om mycket av detta! Det är klart att vi ska fortsätta att satsa på komvux, och vi ska fortsätta att satsa på meningsfulla arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Men det som Socialdemokraterna alltid glömmer är hur viktigt det är att vi satsar på dem som faktiskt skapar jobb till personer som står utanför arbetsmarknaden, det vill säga alla företag i Stockholms näringsliv. Framför allt blir det viktigt när vi ser ut att gå in i en lågkonjunktur. Då är det viktigare än någonsin att vi säkerställer att Stockholm har ett näringslivspolitiskt klimat i världsklass och att vi har företag som vill, kan och vågar anställa unga.

Anförande nr 6

S a l a r R a s h i d (S): Det är klart att näringslivet bidrar med stor kraft till att vi kan se till att fler människor får jobb. Det är ingen som har sagt att vi är emot näringslivet på något sätt, utan vi tycker att det finns en bra samverkan med näringslivet. Vi vill fortsätta att samverka med näringslivet.

Jag vill bara nämna en konkret sak, nämligen att företagen just nu skriker efter arbetskraft. Ansvar för att se till att höja kunskapsnivån inom arbetskraften blir ofta samhälleligt. Det är någonting jag tycker att Karin Ernlund bör fundera över. Hur ska vi se till att kompetensförsörjningen är fortsatt hög i den här staden? Och hur ska vi se till att fler människor kan komma in i arbete och ta de jobb som just nu efterfrågas?

Anförande nr 7

Borgarrådet E r n l u n d (C): Det är något som vi verkligen ägnar våra dagar åt att ta fram förslag på. Ta bara en sådan sak som att vi nu, tack vare Centerpartiet, äntligen kommer att lyckas stoppa de fruktansvärt onödiga kompetensutvisningar som den socialdemokratiska regeringen under förra mandatperioden inte lyckades hitta något svar på! Det är *en* viktig fråga.

Sedan har vi också det vi gör på kommunal nivå. Där kommer vi under våren att arbeta fram till exempel ett underlag för hur vi ska jobba med nya avtal när det gäller vuxenutbildning. Där kommer vi verkligen att lägga i en ny växel när det gäller att se till att våra yrkesutbildningar och komvuxutbildningar säkerställer att vi ger näringslivet den kompetens som det behöver. Så håll utkik i arbetsmarknadsnämnden under våren! Det kommer att hända många saker.

§ 5 Nr 2019:6 från Alexander Lindholm (S) till Karin Ernlund (C) om OPS-lösningar i byggandet av idrotts- och simhallar

Anförande nr 8

Borgarrådet E r n l u n d (C): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 9

A l e x a n d e r L i n d h o l m (S): Ordförande! Karin Ernlund har fått tre relativt enkla frågor av mig att svara på, men hon har inte lyckats svara på någon av dem. Jag tänkte därför ge lite stöd och helt enkelt hjälpa till med svaren.

När det gäller den första frågan tycker jag att det är svårt att förstå varför Karin Ernlund inte väljer att klart och tydligt berätta att stockholmarna inte ska behöva se fler NKS-experiment och att vi inte ska behöva ha en copy paste på det som har hänt i landstinget. Varför tar du inte tillfället i akt och tydliggör för väljarna att du inte ska slösa bort deras skattemedel på OPS-lösningar som finansieringsmodell?

Svaret på den andra frågan är att det inte finns några lyckade OPS-lösningar i Sverige. Vi har däremot många misslyckade exempel. Jag har nämnt NKS, men vi har också Arlandabanan och fler exempel. Jag var på en konferens i ämnet i Norge och träffade där partikamrater i norska LO, och vi lyckades inte ens hitta ett enda lyckat experiment i hela Norden. Men lycka till – jag ser i interpellationssvaret att ni ska studera de lyckade exemplen! Det blir väl en långdragen studiecirkel.

Karin Ernlund beskriver vidare i sitt interpellationssvar att föreningar inte var välkomna till den socialdemokratiska ledningen under förra mandatperioden med att investera med egna medel. Det är ett mycket konstigt exempel att ta upp, för vi har aldrig – och då menar jag *aldrig* – sagt nej till en förening som har velat bygga med egna medel. Jag vet inte varifrån det där kommer, så du får gärna förtydliga. Vad vi däremot säger nej till är den här sortens OPS-finansieringar. Om privata aktörer vill bygga är det fritt fram för dem att göra det, men det ska inte göras i OPS-avtal med staden.

Som svar på den tredje frågan, när det gäller hur stora fördyringar detta kan röra sig om, har vi tydliga exempel. Som du vet aktualiserades frågan när Västertorpsbadet var uppe för behandling i idrottsnämnden. Vi vet att vi i dag har en driftskostnad på 4–5 miljoner där, och vi vet också att liknande simhallar i länet som har byggts med OPS-lösningar har en driftskostnad på runt 20 miljoner om året. Det är alltså en ökning med 300 procent. Det är vad det här kommer att kosta. Om man flyttar pengar från investeringsbudgeten och tar dem på driften är det någonting annat som kommer att få betala. Det kommer att vara färre öppna hallar, det kommer att bli en ännu dyrare simskola och det kommer att bli sänkta föreningsstöd. Varifrån ska pengarna tas?

Jag tycker att vi i kväll klart och tydligt ska meddela stockholmarna att det inte blir några OPS-lösningar i stadens regi.

Anförande nr 10

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande, fullmäktige! Tack, Alexander, för din interpellation! Jag ser verkligen fram emot att vi nu ska få debattera den här i

fullmäktige för att reda ut de oklarheter som finns. Du tyckte inte att jag hade svarat ordentligt på frågorna, så jag gör väl det igen.

Du undrar varför idrottsborgarrådet har öppnat upp för ekonomiskt oansvariga OPS-lösningar. Jag har inte öppnat upp för några ekonomiskt oansvariga OPS-lösningar. Vi säger att vi måste ta in fler som vill vara med och investera i idrotten i Stockholm. Alternativet är att det inte byggs. Alternativet är att vi har den situation som vi hade under förra mandatperioden, när Alexander själv var ordförande i idrottsnämnden. Då behövde vi gång på gång välja bort viktiga investeringsprojekt därför att alla investeringar inte kunde rymmas i den kommunala investeringsbudgeten. Vi öppnar upp för att fler privata, ideella aktörer kan vara med och finansiera idrotten i Stockholm.

Den andra frågan löd: Vid vilka tillfällen hittar idrottsborgarrådet lyckade exempel på OPS-upphandlingar i Sverige och i omvärlden? Dels är det lite för tidigt att kunna peka på ett specifikt projekt, dels är alternativet att göra som ni gjorde under förra mandatperioden: att stoppa huvudet i sanden och säga att det inte går och att det inte finns några andra lösningar än att bygga allting i kommunal regi. Så sa ni. Men jag tror inte på det. Jag tror att det finns andra aktörer än fastighetskontoret som har bra idéer när det gäller att pressa kostnader och hitta alternativa finansieringslösningar.

I fråga nummer tre undrar du vad det kommer att få för konsekvenser för idrottsinvesteringar när kostnaderna ökar på grund av fördyringar. Det tycker jag att du kan svara på. Det var ju under förra mandatperioden som den idrottsmiljard som ni tillförde helt enkelt åts upp av fördyringar. Den situationen vill jag inte se, och det är precis därför vi nu öppnar dörren för att titta på alternativa finansieringar. Jag tror inte att det bara är kommunen själv som är duktig på att göra investeringar och att pressa kostnader.

Jag tycker att det var intressant när du i talarstolen menade på att ni visst under förra mandatperioden var öppna för alternativa finansieringslösningar. Jag skulle vilja fråga dig om du skulle kunna ge några exempel på när ni under förra mandatperioden välkomnade alternativ finansiering.

Anförande nr 11

A l e x a n d e r L i n d h o l m (S): Vi kan helt enkelt börja där du slutade. Det finns flera exempel. Vi har en fråga där ni försöker göra politik och prata om att vi försökte säga nej till KFUM, vilket hela tiden var en lögn. Det visste ni; det är jag helt övertygad om. Vi hade en pågående dialog med KFUM under hela processen, och vi såg till att göra en direkt markanvisning till Torildsplan. Det är någonting som de har varit mycket nöjda med, och de är nu inte ens intresserade av den plan som var aktuell från början och som ni i valrörelsen i alla fall försökte lova dem. Det är ett alternativ.

Vi har också sagt ja till fler föreningar som har kommit och presenterat förslag på egna hallar som de vill bygga. Vi har sagt: Absolut! Visa oss att ni har pengarna! Sedan har de inte alltid haft de pengar som de har försökt ge sken av att de har. Men vi har absolut sagt ja till dem som kan visa att de kan få till en trovärdig finansiering.

Det viktiga när det gäller OPS handlar inte om att det är fler som investerar. Det är klart att vi också är öppna för någon som med välgörenhet vill investera i

idrottsanläggningar i Stockholms stad. De är absolut välkomna; det vore helt fantastiskt! Men OPS är inte en välgörenhetsmodell. OPS handlar om att man bygger åt staden och sedan hyr ut dyrt till staden. Det handlar inte om att man bygger själv och sedan hyr ut till delvis annat näringsliv, delvis någon idrottsförening här och där, utan det handlar om att man skriver driftsavtal med staden. Detta är någonting som kommer att bli snordyrkt i slutändan. Det finns inte en enda gång som det har blivit billigare för skattebetalarna.

Vad ni gör är att låna pengar. Ni slipper ta ur investeringsbudgeten, men ni lånar pengar på driftsbudgeten och plockar ut dem där i stället. Och då är det från simskolor, öppna idrottshallar, föreningsstöd och allt det vi gör i driftsbudgeten som pengar kommer att tas. Det vet ni, och jag tycker egentligen att det är mycket tråkigt att vi behöver ha den här debatten.

Gällande fördyringar ska jag vara tydlig med att det inte var 1 miljard i fördyringar om man går från de genomförandebeslut som fattades till den faktiska kostnaden. Mycket av de fördyringar som kom, och som kom ganska tidigt under mandatperioden, handlade om att ni i panik över att inte ha gjort någonting under förrföra mandatperioden, när ni styrde, under 2014 fattade beslut om fantasisummor för fyra stycken idrottshallar. Det skulle byggas fyra fullstora idrottshallar för 100 miljoner, vilket alla förstod inte skulle gå ihop. Det är klart att det blev dyrare när vi sedan i verkligheten skulle bygga de här hallarna. Vi har helt enkelt fått betala för ert valflask.

Anförande nr 12

Borgarrådet E r n l u n d (C): Ordförande! Tack, Alexander, för ditt inlägg och delvis för dina svar! Det gläder mig att vi delvis är överens om att det är viktigt att vi samarbetar med både privata och ideella aktörer för att få till stånd fler idrottsanläggningar. Men faktum kvarstår: Ni lyckades inte leverera under förra mandatperioden. Ni lyckades inte leverera KFUM-hallen trots att det fanns goda förutsättningar. Vi måste hitta mycket bättre sätt att samarbeta både med privata och med ideella aktörer.

Men jag undrar: Vad är Socialdemokraternas svar? Debatten och interpellationen handlar mycket om vad ni *inte* vill göra. Jag skulle vilja höra lite mer om vad Socialdemokraterna faktiskt vill göra. Om man tar Västertorp som exempel är det ingen hemlighet för någon som har varit i Västertorps sim- och idrottshall att den är i väldigt dåligt skick. Hallen har behövt rustas under väldigt många år, och den är nu i så dåligt skick att vi helt enkelt behöver riva den och bygga en ny hall. Jag undrar därför: Varför gjorde ni inte plats för Västertorp i er investeringsbudget under förra mandatperioden? Och vad är er lösning i dag för att se till att Västertorp får en ny sim- och idrottshall? Jag ser inte i er oppositionsbudget eller i era reservationer i idrottsnämnden att ni har något svar på frågan. Det handlar i mycket bara om att ni är emot de nya förslag som den grönbå majoriteten kommer med.

Jag tycker inte att det duger att bara säga nej. Då får man komma och presentera förslag på hur man vill lösa situationen i stället. Med er politik blir det ingen ny hall i Västertorp.

Anförande nr 13

A l e x a n d e r L i n d h o l m (S): Jag vet inte hur Karin Ernlund tror att man bygger basketarenor. Men vi uppuktades av KFUM. Jag träffade dem någonstans runt årsskiftet 2017/2018, då de berättade att de ville bygga hallen. Då gick vi in i dialogen, och vi kunde ge dem ett besked om en direktanvisning under året 2018. Att hallen inte var färdigbyggd innan valdagen i september är väl ganska självklart. Det skulle ha varit fullständigt orealistiskt, och det tror jag att du också vet.

När det gäller Västertorpshallen är utredningen tillsatt av oss. Vi har yrkat bifall till samma förslag i idrottsnämnden gällande vilken lösning vi vill se: att riva den gamla och bygga en ny hall. Där är vi helt överens, men vi hade haft en annan finansieringslösning. Under hela förra mandatperioden finansierade vi alla idrottsinvesteringar med eget kapital. Vi hade först och främst inte heller sänkt skatten, som det blågröna styret gjorde. Men vi hade valt att investera mer i Stockholmsidrotten, och vi hade inte valt dessa ansvarlösa OPS-finansieringsalternativ.

Det är upp till dig nu att förklara för stockholmarna varför du väljer en sådan här modell, som du vet kommer att förstöra utrymme i driftsbudgeten. Det kommer att slå mot ungdomsidrotten. Det är mycket tråkigt.

Anförande nr 14

Borgarrådet E r n l u n d (C): Jag hörde inget svar på min fråga om hur Socialdemokraterna vill finansiera en ny sim- och idrottshall i Västertorp. Du presenterar helt enkelt inte någon egen finansieringslösning. Du säger att ni under förra mandatperioden finansierade alla era investeringar inom ramen för den kommunala investeringsbudgeten. Men i den kommunala investeringsbudgeten fanns inte Västertorps sim- och idrottshall med, trots att denna hall under väldigt många år har varit i stort behov av renovering och sedan till och med i sådant skick att vi helt enkelt behöver riva hallen och bygga en ny. Det är inte svaret på hur Socialdemokraterna vill få fram fler hallar i Stockholm.

Jag vill också verkligen säga detta: Kleta nu inte finansieringslösningar på mig och på den grönbå majoriteten! Säg inte att det är oansvarigt och att det kommer att bli dyrare! Vi har nämligen inte pekat ut exakt vilken finansieringsmodell vi ska använda oss av. Vi ska använda oss av en ansvarsfull ekonomisk finansieringsmodell som gör att vi kan investera mer i Stockholm. Vi vill ha fler sim- och idrottshallar i Stockholm, och vi vill att det ska bli billigare för stockholmarna. Låt oss därför återkomma till denna debatt när vi har kommit en bit på vägen, för det här är en jättestor och jätteviktig fråga. Precis som jag skriver i mitt interpellationssvar och som vi skriver i handlingarna i idrottsnämnden kommer vi nu att titta på detta och utreda det väldigt noga. Vi kommer att titta på lyckade exempel både i Sverige och internationellt.

Jag tror nämligen att det går, till skillnad från dig som inte tror att någonting går att göra om man inte gör det med hjälp av fastighetskontoret. Där har vi helt olika uppfattningar.

Anförande nr 15

T o b i a s J o h a n s s o n (V): Jag tycker fortsatt att det är lustigt att ni ser OPS-lösningar som den framkomliga vägen. Det finns kommuner som har provat detta, till

exempel Tyresö. Där har det visat sig att det blev mycket dyrare än vad som först var beräknat. Om vi då tittar på andra lösningar som vi pratar om nästan varje dag, Nya Karolinska, Arlandabanan och så vidare, vet vi att detta inte har funkat. Om Titanic har gått ut på sin jungfrufärd ska man kanske inte springa efter och skrika: Jag vill också med, jag vill också med! Jag förstår inte logiken i detta.

Om man däremot kan hitta andra sätt att bygga idrottsanläggningar än med kommunala pengar är det helt okej för oss; det är jättebra. Men varför med en OPS-lösning? Det är obegripligt.

§ 9 2019:12 av Clara Lindblom (V) till Dennis Wedin (S) om konsekvenser för hyresgäster som bor kvar efter ombildningar i allmännyttan

Anförande nr 16

Borgarrådet W e d i n (M): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 17

Borgarrådet L i n d h o l m (V): Jag har ställt en interpellation om hur det blir med valfriheten för hyresgäster i allmännyttan som inte kan eller faktiskt inte vill ombilda sin hyresrätt. Under hela processen har ni tryckt på att ombildningarna har skett på hyresgästernas initiativ och på deras villkor. Men det kan vara bra att påminna om att det enligt lag räcker med att två tredjedelar av hyresgästerna röstar ja på köpebestämman för att fastigheten inte längre ska ägas av till exempel Svenska Bostäder utan i stället omvandlas till en bostadsrättsförening.

Detta betyder att upp till en tredjedel av de boende i en fastighet som ombildas kan få sin boendesituation förändrad helt mot sin vilja. Det sägs ibland att hyresgästerna har rätt att bo kvar på precis samma villkor som före en ombildning och att det egentligen inte gör så stor skillnad. Det är bara delvis sant. Det stämmer att man som kvarvarande hyresgäst, som det kallas, har kvar besittningsskyddet och att föreningen inte kan höja ens hyra hur som helst utan att den fortfarande ska förhandlas. Men det är en väldigt stor skillnad mellan att hyra av en professionell fastighetsägare, till exempel Svenska Bostäder, som dessutom vann pris som årets hyresvärd förra året, och att hyra av en liten bostadsrättsförening, som ofta saknar både erfarenhet och intresse av att vara någons hyresvärd.

Vi talar alltså om människor som aktivt har valt att bo i allmännyttan. De har valt att flytta dit, de har valt att bo kvar och de trivs oftast både i sin lägenhet, i området och hos sin hyresvärd. Plötsligt har de en helt annan värd, och de har inte längre tillgång till en professionell förvaltningsorganisation. De har inte längre tillgång till störningsjouren i allmännyttan, och de har inte längre tillgång till allmännyttans internkö.

När man pratar om valfrihet och om rätten för hyresgäster att köpa – vad händer då med dem som faktiskt inte vill? Vad har vi för rätt att plötsligt över deras huvuden byta hyresvärd och frånta dem åren i internkön och möjligheten att till exempel använda störningsjouren? Vart tog deras valfrihet vägen? Och var är de konkreta åtgärderna för att se till att de kan bo kvar på samma villkor och med samma förvaltning som tidigare? Det är min fråga till Dennis Wedin.

Anförande nr 18

Borgarrådet W e d i n (M): Låt mig börja med att säga, apropå ämnet, att jag är glad att vi nu får möjligheten att diskutera denna grönbå majoritets förslag om småskaliga ombildningar i ytterstaden där allmännyttan dominerar. Vi tycker att det är viktigt just för att det bidrar till en mer blandad och jämställd stad – om det nu skulle vara så att människor har den ekonomiska möjligheten att gå vidare med ombildningar.

Utifrån detta perspektiv inleder jag med att säga att det handlar om vilka beslut människor själva fattar. Makten ligger hos den enskilda. När det refereras till

valfriheten och undras var den är vill jag göra just denna poäng tidigt: Här handlar det om att vi ger en möjlighet som inte tidigare har funnits.

Jag lyssnar med intresse. Dels väcker Vänsterpartiet frågan nu, dels är det en diskussion som även vi som är för möjligheten till ombildningar för: Hur kan vi stärka bostadsrättsföreningarnas möjlighet att vara bra hyresvärdar? Jag är öppen för att både ha diskussioner och att få en input när det gäller hur vi skulle kunna göra och jobba i kommunen när det kommer till stöd och hjälp för detta. Det är bara att konstatera att boende som vill bo kvar som hyresgäster efter en eventuell ombildning får göra det precis som tidigare, med skillnaden att det är den nybildade bostadsrättsföreningen som är hyresvärd.

Låt mig bara poängtera två saker. För det första är våra kriterier hårda; vi omöjliggör framför allt för några större ombildningar. Jag är helt övertygad om att detta kommer att bli småskaligt. Om eller när kriterierna inte längre är uppfyllda i de här stadsdelarna kommer ytterligare ombildningar inte att tillåtas. Nu när det är ett så högt tonläge i debatten är det någonting jag märkt att det finns en oro där ute kopplat till detta. Det var någonting jag kunde ha en bra diskussion om med Hyresgästföreningen, som kom på besök i förra veckan. Vi hade ett trevligt samtal just om hur man kan få till mer korrekta uppgifter i debatten. Den blir annars lätt infekterad och skapar oro i onödan.

För det andra – och det är också en bra poäng – är att vi nu går längre i våra regler kommunalt än vad vi skulle behöva göra enligt lagstiftningen. Enligt lagstiftningen är det två tredjedelar som ska rösta ja på en köpestämma. Men vi har också säkerställt i våra kriterier att över 50 procent måste förbinda sig att köpa sin lägenhet.

Anförande nr 19

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag kan tillägga att när Hyresgästföreningen kom på besök hade de bland annat med sig 12 000 namnunderskrifter mot denna politik.

Nu kommer vi tillbaka till det här igen. Dennis pratar om att det handlar om hyresgästernas vilja och att makten ligger hos den enskilda. Men den gör ju inte det. Återigen: Enligt lag är det två tredjedelar som behöver rösta ja. Det är alltså en tredjedel som kan få sin boendesituation helt förändrad utan att man har sagt ja till det. Det är att frånta människor självbestämmandet över sitt eget boende. Det är att frånta dem denna valfrihet. De har valt allmännyttan. De trivs där.

Om vi nu är inne på att gå längre än lagen, för det kan man verkligen göra: Varför då inte ställa kravet att samtliga ska rösta ja? I så fall hade man inte fråntagit någon rätten att besluta över sitt eget boende.

Jag vet inte om du, Dennis, bor i eller har bott i hyresrätt. Jag har flyttat runt väldigt mycket, så jag har bott hos många olika värdar. Jag har bott hos allmännyttan, jag har bott hos små privatvärdar, jag har bott hos stora privatvärdar, jag har bott i andra hand och jag har hyrt av bostadsrättsföreningar. Det är en otrolig skillnad vad gäller trivselen och tryggheten beroende på vilken värd man har. Det handlar om felanmälan och om den fungerar, om bemötandet är sjyst, om städningen är bra, om det finns en ordentlig modern tvättstuga, om att delta i det lokala trygghetsarbetet och samverka där och om vilken inställning man har till sina hyresgäster och till Hyresgästföreningen. Här

handlar det om att man tidigare har bott hos Svenska Bostäder, till exempel, som var Sveriges bästa hyresvärd förra året, och sedan flyttar till en liten bostadsrättsförening. Vi ska också komma ihåg att det är lekmän som sitter i bostadsrättsföreningen. De bedriver inte sin verksamhet i första hand för att ha hyresgäster. Tvärtom är kvarvarande hyresgäster en belastning för föreningen, för om de hade flyttat hade man kommit åt kapitalet i deras lägenhet genom att sälja den som bostadsrätt. Kvarvarande hyresgäster, som vi faktiskt har många av i staden, vittnar snarare ofta om att man upplevs som en ekonomisk belastning och att föreningen helst av allt vill att man ska flytta.

Återigen: En tredjedel är i en fastighet med 100 personer över 30 personer som inte längre bor hos en stabil och trygg hyresvärd utan hos en liten bostadsrättsförening. Vad händer med deras valfrihet? Och varför inte gå längre än vad lagen kräver och faktiskt säga att 100 procent ska rösta ja på köpestämman? Då ligger ju makten verkligen i hyresgästernas händer. I dag ligger den i händerna på 66,7 procent.

Anförande nr 20

Borgarrådet W e d i n (M): Låt mig börja i en ände. Hyresgästföreningen nämndes. Man kan vara oense och ändå vara trevlig mot varandra, och vi hade ett väldigt trevligt samtal på mitt kontor i förra veckan. Vi gick då exempelvis igenom de felaktigheter som finns i debatten. Vi kan se den oro som man i onödan har väckt och rört upp hos hyresgäster. Jag kunde göra vissa förtydliganden till dem, och det var någonting som i alla fall jag upplevde välkomnades på mötet.

Givetvis hade Hyresgästföreningen en tydlig agenda för mötet, och det var att lämna in sina 12 000 underskrifter, nationellt, som var emot att man ger denna möjlighet. Där tycker vi olika. Jag delar synen på att våra allmännyttiga bolag har jobbat och ska jobba hårt med att säkerställa trivsel och trygghet för hyresgäster. Då är det lika viktigt, om det skulle ske ombildningar, att man även hjälper bostadsrättsföreningarna i deras möjlighet att som blivande hyresvärdar ge samma trygghet och samma trivsel till sina hyresgäster. Det är en fråga som vi helt enkelt får följa, och jag välkomnar en sådan diskussion samt även inspel när det gäller hur staden kan bidra i denna fråga.

Låt mig dock understryka att eventuella ombildningar ska ske på de boendes initiativ. Det är de boende som ska initiera, driva och genomföra eventuella ombildningar, och de hyresgäster som vill bo kvar som hyresgäster kommer också att göra det. En sak som har varit viktig för mig är just att vi ska ha ordning och reda i processen. Där kunde vi exempelvis när det kommer till den oro som handlar om ombildningskonsulter och så vidare ha en diskussion om vad vi kan göra för att säkerställa att det blir så mycket ordning och reda som möjligt. Genom att vi går längre än vad lagen kräver och säkerställer att över 50 procent förbinder sig att köpa sin lägenhet tror jag att vi kommer ifrån det här med röstvärlande. Det är orimligt inför en köpestämma, som ju innebär ett viktigt beslut för människor.

Någonting som också är viktigt för mig är att vi ska ge opartisk och korrekt information från stadens sida när det kommer till hur processen går till och vad det är som gäller. Där hoppas jag också att även andra aktörer hjälper oss med att sprida sanningar kring frågan.

Anförande nr 21

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag skulle säga att det inte är konstigt att folk är oroade med tanke på hur det gick till förra gången. Det var 26 000 hyresrätter som ombildades mitt under brinnande bostadskris, som fortfarande är en brinnande bostadskris. Det var fusk med folkbokföringsadresser, det var fusk med fullmakter och det var sociala påtryckningar och otillåtna påtryckningar på olika sätt. Det var ombildningskonsulter som gick omkring och erbjöd pengar till folk om de ombildade. Det var otroligt mycket fusk.

Vi vet också att kvarvarande hyresgäster inte bor kvar på samma villkor som tidigare. Vi kommer tillbaka till det här hela tiden. Ni säger att detta ska drivas av de boende, men det räcker med att 50 procent, alltså hälften, av de boende tecknar en intresseanmälan för att hela processen ska gå igång. Det räcker med att två tredjedelar röstar ja för att hela fastigheten ska byta upplåtelseform. Och visst, man får bo kvar. Men man har inte längre tillgång till samma förvaltning, till internkön och till störningsjouren. Man är hos en liten bostadsrättsförening för vilken man faktiskt är en belastning. Vi pratar inte om Einar Mattsson eller om Primula. Vi pratar inte om en privat hyresvärd som är professionell och som är inne i branschen för att vara just hyresvärd. Vi pratar om en liten bostadsrättsförening som plötsligt ska ta hand om hyresgäster. Var är hyresgästernas valfrihet i detta? Det är en valfrihet för två tredjedelar, men inte för resten.

Det kommer att komma interpellationer – tro mig – om hur man ska stävja fusk, om hur man ser till att värderingarna sker på ett korrekt sätt och så vidare. Jag tycker tyvärr att de direktiv som klubbades i eftermiddags klockan ett i Stadshus AB är helt otillräckliga. Den grönbå majoriteten har uppenbarligen tyvärr inte lärt sig någonting av den senaste ombildningsvågen. Vi ser ingenting i direktiven som ökar skyddet för de kvarvarande hyresgästerna, vi ser ingenting i direktiven som egentligen förhindrar fusk på köpstämmorna och vi ser ingenting i direktiven som förhindrar att våra gemensamma tillgångar faktiskt reas ut långt under marknadspris. Vi får återkomma i frågan.

Jag konstaterar att Dennis tyvärr inte har något besked till de hyresgäster som riskerar att få en helt annan värd än de själva har valt. Jag har inte hört någonting konkret annat än att staden ska utbilda bostadsrättsföreningar. Tyvärr är det ett stöd till enskild som vi inte får göra enligt kommunallagen. Jag tycker att det är tråkigt att hyresgästernas valfrihet inte respekteras i detta.

Anförande nr 22

Borgarrådet W e d i n (M): Låt mig börja i någon ände av det som Clara Lindblom tar upp: Det är alltid en fråga om var man gör gränsdragningen när det kommer till när det ska vara möjligt att ombilda. Enligt lagen är det två tredjedelar, och man får väl säga att det är en nationell fråga. Jag kan bara konstatera att två tredjedelar är en vanlig siffra; det är det som krävs för grundlagsändringar och liknande. Det är inte en siffra som är tagen ur luften. Men detta är som sagt en nationell angelägenhet. Som jag har poängterat tidigare går vi också längre än vad lagen kräver.

Utifrån den oro som kanske finns utifrån hur det var förra gången man fick möjlighet till ombildning försöker vi dra så mycket lärdomar som möjligt av processerna förra gången. Vi kommer givetvis att följa detta noggrant även nu. Det är en fråga som vi

tar på stort allvar eftersom processerna ska vara lugna och korrekta. Om det skulle bli hårdraget och förekomma fusk på köpestämmor ska vi enligt de kriterier som vi nu har i beslutsprocessen se till att ha oberoende observatörer från Stockholms stad på varje köpestämma för att säkerställa att allting går korrekt till. Det är såklart en väldigt viktig fråga. Detta är ett beslut som man måste respektera. Det är ett stort beslut för människor att fatta, och det vi måste göra från stadens håll är att se till att processen går så lugnt och korrekt till som möjligt.

Jag kan dessutom påpeka att det utöver arbetet med ombildningar är viktigt att vi fortsätter att stärka allmännyttan. Vi har olika delar i detta. Det hävdas att vi vill minska antalet hyresrätter, men där har vi i den grönbå majoriteten snarare sagt att vi ska bygga 10 000 bostäder varje år, varav hälften ska vara hyresrätter. I allmännyttan har vi tydliga produktionsmål för att bygga mer.

När det kommer till felaktigheter som finns i debatten kan jag bara konstatera att Vänsterpartiet inte verkade vara inställda på att sprida korrekt information. Jag fick ett flygblad i handen från Vänsterpartiet där det står: Sälj inte våra hem i Rågsved! Man skriver att Stockholmshögern vill ombilda 2 366 lägenheter till bostadsrätter. Jag kan bara konstatera att det är en siffra som inte stämmer. Det skulle inte gå att ombilda så pass mycket. Vänsterpartiet skriver också i texten att Alliansen har beslutat att ombilda 20 000 hyresrätter till bostadsrätter i förorterna. Det är alltså inte vi som ombildar, utan vi ger möjligheten till människor att ombilda, om man så vill och har privatekonomisk möjlighet till detta. Vi ger alltså möjligheten, och det skulle inte gå att ombilda 20 000 hyresrätter till bostadsrätter. Jag hoppas att vi kan få till en tydlighet och sanning i debatten, för det skulle främja processen.

§ 13 Frågestund

Fråga nr 1. Hemtjänsten

Anförande nr 23

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige och borgarrådet! Den kryptiska rubriken handlar inte om hela hemtjänsten, utan den handlar om ett specifikt företag inom hemtjänsten. Jag kan tänka mig att borgarrådet redan har gissat det.

Förra veckans mediebevakning handlade mycket om hemtjänstföretaget Enklare Vardag och de oegentligheter som rapporterades efter intervjuer med de anställda. Detta företag har vi faktiskt polisanmält förut. Det gjorde vi under förrförra mandatperioden. Den gången handlade det om att man inte hade verkställt biståndsbedömningarna fullt ut utan tagit ut pengarna men inte gjort jobbet. Det är svårt att bevisa de saker som sägs nu. Det är svårt att bevisa överträdelsen mot arbetstidslagen eller att man behöver betala tillbaka delar av sin lön till företagaren.

Men min fråga, Erik, är givetvis: Hur tänker du att vi nu går vidare med detta företag?

Anförande nr 24

Borgarrådet S l o t t n e r (KD): Fru ordförande! Tack, Mirja Räihä, för frågan! Tack för den *viktiga* frågan, ska jag säga, för det här är väldigt viktigt! Vi har många, både kommunala och privata, utförare av hemtjänst och äldreomsorg i staden, och det är oerhört viktigt att vi säkerställer att alla utförare håller en god kvalitet, att kvaliteten förbättras från år till år och att de privata utförarna håller sig till de avtal som de har skrivit under med de LOV-avtal som vi har i staden.

Jag ser oerhört allvarligt på de uppgifter som har kommit fram i medierna, och jag har också uttalat mig i flera medier om hur jag ser på detta. Vi måste nu naturligtvis gå vidare med att se hur det är med dessa anonyma vittnen, som det fortfarande handlar om, och om det ligger någon sanning bakom detta. Och gör detta i så fall att vi måste säga upp avtalet? Men vi kan inte säga upp avtal på grund av anonyma vittnen, och det vet Mirja Räihä också. Vi måste kunna leda detta i bevis och kunna visa att företaget har brutit mot avtalet för att vi ska kunna säga upp det. Om vi säger upp avtal på alltför lösa grunder riskerar vi att göra någonting olagligt, och då riskerar vi att bli bötfällda i staden. Det kan vi inte göra.

Jag har nu bett äldreförvaltningen att grundligt kolla på detta. Kan vi se om det företag ni pratar om, som heter Enklare Vardag och som är en ganska liten operatör i Stockholm – det rör sig om 75 kunder, men ändå – har så pass allvarliga brister att vi kan bryta avtalet med dem? Detta arbete håller nu äldreförvaltningen på med, och vi får se vad de kommer fram till. Det är fortfarande ganska kort tid som har passerat sedan detta uppdagades, och den tiden har hittills inte räckt till för att kunna se om det finns några så allvarliga brister att vi kan säga upp avtalet.

Anförande nr 25

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Jag vet allt det där, och det var därför frågan var så snällt ställd. Jag var inte elak den här gången, Erik!

Detta är ett litet företag, som har färre kunder. Men det är också den flitigaste kunden hos Migrationsverket, enligt Kommunals undersökning. Man använder frekvent anställda som kommer som arbetskraftsinvandrare via Migrationsverket. Vi vet att de arbetsbjudanden som går till Migrationsverket inte är bindande. Men samtidigt kan jag till och med till mitt jobb få samverkansunderlag där det står om avtalsenlig lön och avtalsenliga arbetstidsvillkor. Allting är sjyst, men eftersom det inte är bindande och eftersom de anställda inte heller vågar berätta det här uppstår givetvis de anonyma vittnena. Det är en sak som man måste titta på.

Järfälla har sagt upp avtalet eller till och med hävt det. Upplands Väsby tittar på samma sak, och jag tror att också Sollentuna är ute efter det. Men jag tror att det är viktigt att vi tittar på detta framöver och verkligen gör en undersökning av företaget.

Anförande nr 26

Borgarrådet S l o t t n e r (KD): Fru ordförande! Vi gör just nu samma sak också i Stockholm. Jag vet att Upplands Väsby har sagt upp avtalet, och då har de kunnat knyta det till ett avtalsbrott och därför kunnat säga upp avtalet. Men vi har inte kunnat göra det i Stockholm. Företaget har en gång blivit uppsagt, som Mirja vet, nämligen 2014. Sedan kom de tillbaka, fullt legitimt. De hade rätt att komma tillbaka. De uppfyller kraven enligt avtalen, och enligt de granskningar som gjordes senast i höstas uppfyller de fortfarande kraven.

Det är därför nu vi på något annat sätt måste se om vi kan komma åt företaget, för det verkar ju finnas något här som inte riktigt stämmer. Kan vi hitta detta på något annat sätt än i den ordinarie verksamhetsutformningen? Det är 40 personer, säger Migrationsverket, som är knutna till Enklare Vardag. De har uppehållstillstånd, och 16 av dem har permanent uppehållstillstånd och 24 har arbetsuppehållstillstånd. Det är alltså en hel del anställda vi pratar om i denna verksamhet.

Anförande nr 27

M i r j a R ä i h ä (S): Det är jättebra att man fortsätter med detta. Också jag har uppfattningen att *en* gång kan väl vara lite si och så, men om man hamnar två gånger i den här typen av diskussioner finns det också fog bakom det. Det är precis som du säger: Brotten mot arbetstidslagen är svåra att bevisa. Då måste man verkligen ha tidsjournaler och scheman men också någon som berättar att man har jobbat 250 timmar på en månad i stället för 165 timmar. Jag vet att det är jättesvårt.

Det är också svårt att påvisa att företagaren tar tillbaka en del av lönen under bordet. Men detta är relativt vanligt i den här typen av företag, som har många anställda som kommer just via Migrationsverket. Man har sett att det här är en affärsmetod. Vi såg *Uppdrag Granskning* om nagelsalongerna, där vietnamesiska tjejer betalade 250 000–300 000 för att få komma hit, och sedan betalar de tillbaka halva lönen. Det finns alltså mycket att titta på, men jag är glad att du gör det, Erik.

Anförande nr 28

Borgarrådet S l o t t n e r (KD): Fru ordförande! Ingen vill hellre än jag att oseriösa företag ska ut ur den här branschen. Det är dåligt dels för de anställda – och det är framför allt dem vi talar om i det här fallet där de anställda överutnyttjas – men det är också dåligt för de äldre. Vi behöver bra aktörer och bra utförare oavsett om det är privata eller kommunala utförare. Det är därför jag tror så mycket på lagen om

valfrihet, och det är därför jag tror så mycket på att alla företag som uppfyller vissa angivna krav ska kunna få bedriva äldreomsorgsverksamhet i Stockholm. Sedan har vi en bra granskning och faller dem som inte uppfyller kraven.

Men systemet måste vara rättssäkert. Vi kan inte säga upp avtal på grund av lösa rykten och anonyma vittnen. Anonyma vittnen kan naturligtvis göra att vi har extra granskningar, och det är det som nu sker i Stockholm. Det är därför jag har bett äldreförvaltningen – jag tror att det var samma dag som de här uppgifterna kom – att titta en gång extra på detta. Det gör de just nu, och vi får se vad det leder till.

Fråga nr 2. Ombildningsdirektiven som togs i Stadshus AB

Anförande nr 29

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Klockan ett i dag klubbades de direktiv som ska gälla för ombildning av hyresrätter till bostadsrätter i Stockholms Stadshus AB. Det är många där ute som hoppas på klargöranden, men det är ganska få sådana som har gjorts. Under månaderna som har gått sedan majoritetsskiftet har ni till exempel upprepat att försäljning ska ske till marknadsmässiga priser. För de flesta betyder marknadsmässiga priser priserna på bostadsrättsmarknaden, alltså att lägenheterna ombildas till samma pris som om de vore bostadsrätter. Men i de direktiv vi tog i dag står det om marknadsvärdering för exklusiv försäljning av bostadsrätt under ombildning. Det är det som är ordalydelsen. Problemet är att detta är exakt samma formulering som användes förra gången, alltså den 11 december 2016, när detta togs i Stadshus AB. Resultatet av den ombildningsvägen var kraftiga underpriser.

Min fråga till Anna är: Vad menar du med marknadsmässiga priser? Är det marknaden för bostadsrätter vi talar om eller någon annan marknad? Jag tror att vi behöver få klarhet i det.

Anförande nr 30

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Tack för frågan! Jag tycker att jag har varit ganska tydlig i våra diskussioner om detta. Men jag kan upprepa mig: Vad vi menar är de vedertagna värderingsprinciper som man använder, det vill säga bostadsrätt under ombildning. Det är en beprövad modell som man har använt tidigare och också använder i många andra kommuner.

Anledningen till detta är givetvis att det blir ett högre pris jämfört med att göra en beståndsförsäljning och sälja hela fastigheten till en juridisk aktör. Det är alltså ett bättre pris för staden att göra på det här sättet och att använda denna värderingsprincip. Men vi värderar inte som om det vore på en fri marknad, för det är det inte i det här fallet. Det handlar om att de boende ska få möjlighet att ombilda till bostadsrätt. Det är ju inte så att vem som helst kan buda på lägenheterna, utan det är viktigt att veta att detta vänder sig till de boende för att man ska kunna få en blandad bebyggelse. Det är själva syftet. Då använder man värderingsprincipen för bostadsrätt under ombildning. Det är alltså ett högre värde än om vi skulle ha sålt hela fastigheten till en juridisk aktör, men det är ett något lägre pris än om man skulle ha sålt lägenhet för lägenhet i en öppen budgivning.

Syftet är ju inte att vem som helst ska kunna buda utan att just möjliggöra för de boende att äga sitt eget boende i områden som domineras av hyresrätt. Jag tycker som sagt att

det är en beprövad och vedertagen modell som vi kan stå upp för och som kommer att innebära att vi bryter segregationen i många av de här områdena.

Anförande nr 31

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Segregation tror jag att vi diskuterar vid ett annat tillfälle. Jag har lämnat in en interpellation om det, och det finns väldigt lite forskning som stöder det du sa nu. Men nu håller vi oss till värdering och prissättning, för de två sakerna hänger ihop.

Det finns olika sätt att värdera fastigheter. Det finns ortprismetoder, avkastningsmetoder och produktionskostnadsmetoder etcetera etcetera. Den stora frågan, som alltid kommer när man diskuterar ombildning av hyresrätter är hur mycket subvention de boende ska få. När ni säger marknadsmässiga priser tänker gemene man som läser tidningen på bostadsrätter. Det är marknadsmässiga priser, och det är det man tänker sig. Det är ju rimligt: Man köper någonting som om det vore en bostadsrätt.

En fråga inställer sig. Stockholms stad valde i en tidigare vända inte att förhandla lägenhet för lägenhet, och det fick man mycket kritik för. Det var bristande affärsmässighet, och man accepterade stora subventioner jämfört med till exempel privata fastighetsägare och de priser de tar när man ombildar. Andra kommuner har valt att göra på helt annorlunda sätt. Frågan är alltså: Hur stora subventioner ska de boende få? Det är där skon klämmer.

Anförande nr 32

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Ibland är det lite förvirrande. I vissa av diskussionerna, inte bara nu utan även tidigare, står Socialdemokraterna och talar om marknadspriser. Vi måste få in mer av marknadsmekanism, säger de, och vill därför höja tomträttsavgälden med 18 000 kronor. Nu står Vänsterpartiet och efterfrågar mer marknadsmässiga villkor, medan vi som sagt är måna om att man använder en vedertagen modell som möjliggör för de boende att bo kvar men också att äga sitt boende – för dem som vill och som bor i områden som domineras av hyresrätt.

Det här är en värderingsprincip som också har använts i många andra kommuner, och det är inte något kontroversiellt. Det är en beprövad modell. Det utgår som sagt ett högre värde än om man hade gjort en beståndsförsäljning och sålt till en enskild juridisk aktör. Det är något slags mellanting som möjliggör för oss att få intäkter. Men det är inte därför vi gör det, utan vi gör det därför att boende i områden som domineras av allmännyttiga hyresrätter också ska kunna få möjlighet att äga sitt boende.

Anförande nr 33

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Ja, men det finns inte en enda vedertagen modell, Anna, utan det finns många olika. Det som är frågan här är återigen detta: Det är ett mellanting. Man säljer det inte som en hyresfastighet, och man säljer det inte som en bostadsrätt – även om jag tror att många som har lyssnat på dig eller på Miljöpartiet tror att det är bostadsrättspriser vi talar om. Det är ju vad marknadsmässighet innebär för de flesta vanliga människor.

Det handlar återigen om det mellanting du talar om. Frågan är hela tiden: Hur mycket subvention ska enskilda kommuninvånare få? Förra gången blev det kraftiga

underpriser. Enskilda personer kunde göra sig miljonklipp bland annat för att ni inte valde att förhandla fastighet för fastighet. Det gjorde att ni fick otroligt mycket kritik, bland annat för bristande affärsmässighet. Det här är bostadsbolag som ska drivas affärsmässigt, och de bör alltså vilja ha så bra priser som möjligt. Detta frångick man fullständigt förra gången. Frågan är återigen vad som menas med marknadsmässighet. Nu säger du någonting annat än vad du har sagt tidigare, och stockholmarna tror att du har pratat om bostadsrättspriser. Det har du uppenbarligen inte gjort.

Hur stora subventioner ska de få? Hur rika ska folk bli när de ombildar?

Anförande nr 34

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Detta är absurt. Det är bara att titta i gamla protokoll; jag har gång på gång och hela tiden hänvisat till bostadsrätt under omvandling. Det är det som vi har talat om när det har handlat om värderingar. Och det är inget konstigt. Det är som sagt ett högre värde än beståndsförsäljning till en juridisk aktör.

Jag vet inte hur många gånger vi ska behöva upprepa oss: Detta möjliggör också för människor som bor i de här lägenheterna att köpa sin bostad – för dem som vill. Detta är helt drivet utifrån de boende själva och deras önskan att få äga sitt boende i områden som domineras av hyresrätter. Man ser behovet på så många andra håll runt om i Sverige där vi har segregation när det handlar om bostadsmarknaden. Vi vill möjliggöra detta även i Stockholm. Det drivs inte av oss politiker; vi *möjliggör* bara reformen. Det är de boende själva som önskar och vill driva detta som ska få möjligheten. Också de ska kunna få äga sitt boende.

Fråga nr 3. Upphandlingen kring låncyklar i Stockholms stad

Anförande nr 35

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Allt tyder nu på att stockholmarna och deras besökare inte kommer att erbjudas några låncyklar under sommaren. Det är ett stort avbräck, och det innebär framför allt att Stockholm inte visar sig från sin bästa sida när det kommer så många besökare under sommaren.

Min fråga till trafikborgarrådet är därför helt enkelt: Är det här en viktig fråga för den blågröna majoriteten, och hur kunde det gå så här illa med upphandlingen av låncyklar?

Anförande nr 36

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Alla typer av mobilitetstjänster som på något sätt kan göra att vi får en bättre och smidigare stad och färre som tar bilen men som ändå kan transportera sig är någonting som vi prioriterar. Låncykelsystemen är en prioriterad fråga, som vi arbetar med.

För bara några veckor sedan gick vi ut med en ny upphandling av låncykelsystem, som enligt plan ska vara klar i början av maj när det gäller själva upphandlingsprocessen. Vi vet självklart inte vad utfallet blir eftersom det är en upphandling och därmed styrt av dem som går in i upphandlingen. Vi vet inte heller om den kommer att bli överklagad. Det enda vi vet när det gäller upphandling i den här staden, framför allt när det handlar om mer komplicerade upphandlingar, är att de

ofta blir överklagade. Det finns alltså en överhängande risk att kommande upphandling blir överklagad. Men jag hoppas verkligen att den inte blir det, för om den går igenom har vi det första steget i det nya låncykelsystemet på plats någon gång vid årsskiftet. Det kan bli tidigare, men det beror på bolagen.

Martin Westmont undrar hur det kunde gå fel med den tidigare upphandlingen. Skälet var att den blev överklagad. Detta är en så kallad koncessionsupphandling, det vill säga att det inte går några pengar från staden till dem som ger oss låncykelsystemet. Vi lämnar i stället en förmån till dem, det vill säga att använda reklamen i staden. Vi får också reklamtyor i och med detta. Det överklagades med argumentet att upphandlingstiden var för lång. Den var på 10 år, och vi har ändå upphandlingar i det här landet av låncykelsystem som ligger på 15–20 år. Det var en ny lagstiftning som hade trätt i kraft alldeles innan dess. Det fanns ingen praxis, och domstolen sa att de inte tyckte att det här var riktigt rimligt och upphävde det därför. Vi var alltså tvungna att göra om upphandlingen, och det beklagar jag.

Anförande nr 37

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Det här är inte första gången, Daniel, vi ser problem med stadens upphandlingar. Vi kan till exempel nämna upphandlingen kring snöröjningen, som skapade mycket problem inte minst för stockholmarna. Och nu är vi på sätt och vis där igen. Vad jag minns har vi talat om brister i upphandlingarna också under hela den föregående mandatperioden.

Jag skulle vilja ställa en fråga till dig. Det bolag som nu sköter låncyklarna för Stockholm har erbjudit sig att stanna kvar till dess att en ny aktör är på banan så att det helt enkelt inte blir något glapp. Varför har ni inte valt att gå vidare med denna lösning?

Anförande nr 38

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Skälet till det är att vi hade en upphandling som tecknades 2016. Den gällde i tio år och förlängdes med ett år utöver det, och man får inte förlänga upphandlingar hur långt som helst. Meningen var att det nya systemet sedan skulle komma till stånd så att det fanns på plats 2018, vilket det inte gjorde eftersom det överklagades. Det drog ut på tiden i domstolen, och det tog otroligt lång tid innan vi fick något besked därifrån.

Om vi nu skulle låta detta bolag, ett reklambolag, gå in och köra i ytterligare ett år bryter vi mot lagstiftningen och riskerar att få höga böter för detta. Vi tar på oss en risk, och bolaget skulle inte ta på sig någon som helst risk utan snarare bara få intäkter i ett system som inte kostar någonting. De får ju in stora reklamintäkter. Det tycker inte jag är ansvarsfull. Man ska inte göra på detta sätt och gå ut med en extraupphandling som kan kosta staden massor med extra medel och dessutom bryta mot lagstiftningen.

Anförande nr 39

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Jag får tacka för dina svar, Daniel Helldén. Du nämner det här om att ta ansvar, och jag skulle vilja säga att man inte heller tar ansvar med tanke på att vi nu har en sommar framför oss med många besökare som kommer till Stockholm, och Stockholm kommer inte att kunna erbjuda ett fullgott sortiment låncyklar till stockholmarna och till turister här i Stockholm. Det är klart att det slår hårt på turismnäringen i staden.

Jag vill ställa en sista fråga till dig. Du talade bland annat om att det sker en ny upphandling. Men vad jag har förstått kommer inte stockholmarna att se några låncyklar förrän 2020. Är det korrekt uppfattat?

Anförande nr 40

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Jag förstår att Martin Westmont tycker att vi med berått mod ska gå ut och bryta mot upphandlingslagstiftningen och kanske dra på staden dryga böter för att vi gör det. Det tycker inte jag är ansvarsfullt. Jag hade självklart önskat att vi hade haft ett låncykelsystem på plats nu, men vi kan inte ha det med mindre än att vi sätter oss i en sits där vi inte vet vad böterna blir. Vi vet inte heller vilka reaktionerna skulle bli om vi över huvud taget skulle göra detta och gå ut med en upphandling som inte är tillåten. Det gör man inte.

När det nya låncykelsystemet kommer på plats kan vi svara på i början av maj eller snarare i mitten av maj när vi vet om det är överklagat eller inte. Då kan man säga när det finns på plats. Jag kan inte svara på det i dag, för det är komplicerat med upphandlingar. Överklaganden gör också att det blir ännu mer komplicerat.

Fråga nr 4. Neddragningar på biblioteken – hur säkerställa att verksamheten inte påverkas?

Anförande nr 41

M a d e l e i n e K a h a r a s c h o F r i d h (FI): Fru ordförande, åhörare och ledamöter! Biblioteken ger oss nycklar till en värld av drömmar och hopp. De har en kompensatorisk funktion som gör att alla barn som växer upp i ekonomisk utsatthet kan få ta del av biblioteken genom deras tillgänglighet. De uppmuntrar till läslust och mycket mer. Nu görs besparingar på 45 miljoner, och 40 tjänster dras ned bara inom biblioteksverksamheten. Bibliotekarier frågar sig vad det är som ska plockas bort.

Jag har träffat och lyssnat på en del bibliotekarier som ser behov av mer tid för att möta de äldres behov, att upprätthålla Boken kommer och alla bokklubbar för olika grupper och så vidare. Inte minst gäller det också att hålla ordning i hyllorna så att inte allting rasar samman. Vi behöver satsa mer på biblioteken, och inte mindre.

Men den grönbå majoriteten i Stockholm har ett mantra om att verksamhetens kvalitet inte kommer att försämrats oavsett neddragningar. Senast i dag gick 18 bibliotekarier ut och beskrev hur deras verksamheter påverkas. Vad är ditt svar till dem? Hur kan du garantera att deras biblioteksverksamhet inte kommer att påverkas?

Anförande nr 42

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande! Tack så mycket, Madeleine! Nu gör du precis den där tankelapsusen som jag hela tiden har varit irriterad på oppositionen för. Ni klarar inte av att hantera siffrorna och antalet personer. Genom att göra på detta sätt bidrar ni till att sprida onödigt oro. De 45 miljoner som du tar upp är både en minskning av budgeten och en kostnadsökning som ligger på hela kulturförvaltningen. I nästa andetag nämner du 40 tjänster på biblioteken. Då kan man tro att vi ska dra ned de där 45 miljonerna bara på biblioteken, och det är detta jag tycker är så olyckligt. Ni slarvar med siffrorna.

Därför vill jag försöka sansa debatten och tala om hur det var under er tid, när ni styrde. Då hade ni effektiviseringar i kulturförvaltningen, som vi också har men som alltså ni också hade. Det gjorde att de satsningar som ni sa gjordes på biblioteken egentligen bara gick till att täcka upp de kostnadsökningar och de svarta hål som fanns. Ni sa samtidigt att man inte fick göra några som helst förändringar.

Jag tar politiskt ansvar för denna budgetförändring och för den budget som vi har lagt fram. Jag tar också ansvar för att vi måste göra en omorganisering på kulturen, och *en* del av detta är biblioteken. Det handlar om att möta medborgarnas behov, det handlar om att se till att vi har öppet när medborgarna vill komma till våra bibliotek och det handlar om digitalisering av våra tjänster. Det finns en massa olika delar som vi gör en förändring av för att vi ska kunna möta framtida behov.

Jag vill att vi ska diskutera det här: Vad är det för behov som vi ser i våra bibliotek i framtiden? Låt oss diskutera det i stället för att slarva runt kring exakta siffror! Även kommunal verksamhet måste kunna omorganisera och effektivisera sin verksamhet.

Anförande nr 43

M a d e l e i n e K a h a r a s c h o F r i d h (FI): Tack, Jonas! Så är det absolut; man behöver kunna omorganisera. Lokalkostnader, till exempel, är en utmaning. Men nu sker det uppenbarligen nedskärningar på bibliotekarier. Vi hör bibliotekarier som berättar om eventuella visstidsanställningar som går ut. Det handlar också om anställningar som har haft ansvar för barnverksamheten.

I detta läge är det rimligare att satsa mer på biblioteken än att skära, som man gör nu, när vi ser ökade kostnader. Det kommer att vara så framöver för biblioteken. Lokaler kommer att kosta, och innehållet i biblioteken, liksom bibliotekarierna, kommer att kosta. Det vi ser nu är till exempel att klassbesöken för årskurs 4 inte finns med i verksamhetsplanen. Bokkollo dras in, och bibliotekarierna är oroliga. De berättar om det, och de skriver i tidningen om sin oro eftersom de inte ser hur deras arbetstid ska gå ihop.

Anförande nr 44

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande! Jag vill säga att jag givetvis tar alla anställdas oro på allvar. Det är klart att det är oroligt i en omställningstid, men vi ser i den grönbå majoriteten att detta behöver genomföras för att vi ska kunna gå stärkta ur verksamheten. Det är så lätt att säga: Mindre pengar räcker inte till mer verksamhet! Men det sätt som ni hanterade detta på genom att göra effektiviseringar och eventuellt skjuta till pengar så att det räcker till löneökningar utan att ta de stora greppen och ta ansvar för kostnadsutvecklingen – *det* är oansvarigt. Ni pytsade ut lite pengar här och där. Men jag vill ta ett helhetsgrepp så att vi stärker kulturförvaltningen, ser till att vi klarar av lokalkostnader och stärker möjligheterna att det kommer att kunna gå till riktiga satsningar när vi sedan i framtiden kommer att stärka kulturen.

Vi kommer att effektivisera resursanvändningen, vi ska justera vissa centrala funktioner och vi ska se till att cheferna får en bra ledningsstruktur. Det finns mycket med omorganisationen som är bra.

Anförande nr 45

M a d e l e i n e K a h a r a s c h o F r i d h (FI): Jag tänker att det är positivt att du pratar om stora satsningar. Men det som sker i praktiken är ju neddragningar. Det kommer att vara färre bibliotekarier på våra bibliotek, och det är ett problem. Det kommer att göra att barn som kommer till biblioteken inte möter bibliotekarier som är fyllda med energi och möjligheter och som har tid att träffa dem och prata om böcker, att genomföra bokklubbar och att ta sig ut till fritidsgårdarna för att möta de barn som annars inte tar sig till biblioteken.

I vår budget gör vi inte dessa effektiviseringar, utan vi vill satsa på biblioteken och på denna typ av verksamhet. Alla som någon gång under sin uppväxt har mött en bibliotekarie som är nyfiken på litteratur, berättande och språk förstår att detta är en förlust för stockholmarna, och särskilt för de barn och ungdomar som inte kommer att ha möjlighet att träffa den här typen av bibliotekarie.

Anförande nr 46

Borgarrådet N a d d e b o (C): Tack så mycket, Madeleine! Men det är enkelt att i opposition inte genomföra de effektiviseringar som ni gjorde under fyra år när ni var med och styrde under förra mandatperioden.

Låt mig lyfta några saker som vi gör i den här omställningen som gör att jag tror att vi kommer att kunna gå stärkta ur den. Vi kommer att stärka bemanningen i biblioteksrummet. Vi ska alltså försöka att lägga så mycket som möjligt av tiden och resurserna för att vara just i biblioteksrummet och möta de personer som möter våra besökare. Men vi kommer också att se över vilka sorters tjänster vi kommer att ha på biblioteken. Hur kommer bemanningen att se ut? Vilken arbetsbeskrivning och vilka kompetenskrav finns? Det handlar också om en ny ledningsstruktur för de chefer som kommer att befinna sig i verksamheten. Jag tror därför inte att våra medborgare och våra besökare till biblioteken kommer att möta någon stor verksamhetskillnad.

Just nu är det såklart så att det är anställningsstopp och så vidare, men när vi sätter en ny organisation kommer vi att kunna gå stärkta ur det här. Vi kommer att kunna leverera bra biblioteksverksamhet till stockholmarna framöver.

Fråga nr 5. Biblioteken

Anförande nr 47

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! Jag ställer frågan eftersom jag delar den oro som Madeleine Kaharascho Fridh ger uttryck för i sin fråga. Jag sitter och lyssnar noggrant på kulturborgarrådets svar, och jag fascineras över hans försök att kalla nedskärningar för satsningar. Det är ett faktum att vår majoritet under de senaste fyra åren satsade 130 miljoner kronor mer – en femtonprocentig ökning. Det hänger samman dels med att kulturverksamheten behöver satsas på, dels med att Stockholm växer. Nu när Stockholm växer skär i stället kulturborgarrådet och den borgerliga MP-alliansen ned med 90 tjänster.

Tycker kulturborgarrådet fortfarande, efter fem månader med verksamhetsbesök, att det är viktigare att sänka skatten än att stärka kulturlivet i ett växande Stockholm?

Anförande nr 48

Borgarrådet N a d d e b o (C): Ordförande! Tack så mycket, Olle, för frågan, även om jag kanske tycker att den är något uttjatad! Vi vet allihop att den skattesänkning som genomfördes gjordes utifrån det skatteutrymme som fanns i budgeten. Däremot är det en budgetnedskärning på området på 24,7 miljoner. Det tänker jag inte ducka för, och det är en prioritering som vi har gjort.

Men det vi också ser är det ni inte gjorde under förra mandatperioden. Jag tycker att det är tråkigt att stå och kasta ord på varandra och säga: Vad gjorde ni under er tid, då? Men det jag upplever är att ni försökte täcka hål och kostnadsökningar som ni egentligen inte riktigt hade pengar till. Inte ens i er oppositionsbudget har ni pengar till att täcka de kostnadsökningar som finns i budgeten. Ibland känner jag därför att det är lite av krokodiltårar när vi debatterar de här frågorna.

När det gäller biblioteken, och framför allt kulturförvaltningen – för jag antar att de 130 miljonerna inte bara gällde bibliotek utan hela kulturförvaltningen – har du gett mig rätt. Ni ser också att det behövs en organisationsförändring. Ni har också gett mig rätt i att det handlar om att vi måste använda våra lokaler effektivt. Jag tycker att det är jättebra att ni kommer till denna insikt, om än något sent – efter att ni har förlorat makten.

Det vi vill göra är att stärka verksamheten långsiktigt. Jag menar att man måste kunna satsa på en verksamhet genom att utveckla den. I alla andra verksamheter i det privata näringslivet omorganiserar man och effektiviserar, man ser över sin overhead och man gör andra justeringar. Det kan inte vara så att kommunal verksamhet aldrig kan göra organisationsförändringar. Det kan inte vara så att en enda organisation av våra bibliotek är av Gud given och alltid den bästa och mest effektiva. Vi måste hela tiden jobba med detta så att vi kan leverera bra verksamhet för de pengar vi stoppar in i kulturverksamheten.

Anförande nr 49

Borgarrådet B u r e l l (S): Ordförande! Jag är den förste att hålla med om att vi alltid ska kunna se över organisationen och effektivisera den. Under mina fyra år som skolborgarråd såg vi till exempel till att förvaltningen inte alls växte i samma takt som skolverksamheten i övrigt. Det var alltså en överföring av pengar från administration till verksamheter. Om det nu var så att man skulle kunna göra effektiviseringar på administration – på det som Jonas Naddebo kallar för onödig administration – och spara in 90 tjänster, varför då inte satsa dessa 90 tjänster på våra bibliotek, på vår kulturskola och på det fria kulturlivet i ett växande Stockholm? Nej, de 90 tjänster som försvinner används inte till någonting bättre. De används för att kunna finansiera era högerideologiskt drivna skattesänkningar. Det är där striden står.

Du tycker att jag är tjatig. Jag kommer att fortsätta att tjata varje dag i opposition tills vi får en förändring i den här staden där vi satsar på kulturen, och inte skär ned.

Anförande nr 50

Borgarrådet N a d d e b o (C): Det är ungefär lika sant att skattesänkningen måste tas hem just på kulturen, om det nu var en skattesänkning på 400 miljoner och en budgetförstärkning på 24,7 miljoner, som att ni satsade så förskräckligt mycket på verksamheten. Om vi frågar biblioteksverksamheten själv hur man upplevde att

satsningarna var under er tid beskriver man det som att det var ett sätt att täcka de hål som redan fanns i kostnadsutvecklingen. Man fick inte göra några förändringar, och man fick inte göra några justeringar i organisationen. Det var politiskt omöjligt. Däremot skulle man varje år effektivisera, och precis som när vi styr hade man löneökningar.

Som jag sa tidigare är det här lite av krokodiltårar. Ni försöker få det att verka som att ni satsade otroliga mängder pengar på biblioteken, men det ni egentligen gjorde var att lägga en våt filt över utvecklingen. Hur ska vi kunna få biblioteken att möta våra medborgares behov? Hur kan vi göra den effektivaste verksamheten och göra den digitaliserade verksamheten mycket bättre? Det fick man inte göra under er tid, för man skulle se till att hålla era dogmer stängna.

Anförande nr 51

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! Det kanske är oansvarigt av mig, men jag har inga större känslor förknippade med vad vi gjorde under förra mandatperioden på kulturområdet. Jag tror att det var väldigt viktiga satsningar som gjordes, och jag tror inte att många som jobbar i verksamheterna skulle hålla med om det som kulturborgarrådet Jonas Naddebo nu säger.

Jag vill återkomma till detta: Om det nu är så att ni är så geniala att ni kan spara in 90 tjänster på det ni kallar för onödig administration, varför inte då använda dessa tjänster till sådant som är viktig verksamhet? I stället ser stockholmarna redan hur besparingar drabbar viktiga verksamheter som bokkollo, Öppen scen, poesicirklar och författarprogram. Vi har, precis som min kollega sa, sett hur bibliotekspersonal är så oroliga att de skriver att de befäras att även sagostunder, barnteater för förskolebarnen, babysångstunder, bokklubbar och pysselverkstäder ska drabbas.

Varför kan kulturborgarrådet inte stå upp för sin verksamhet och säga nej till onödiga skattesänkningar?

Anförande nr 52

Borgarrådet N a d d e b o (C): Jag står verkligen upp för verksamheten. Vi har 40 bibliotek i vår stad, och vi har en stor spridning av dem. Vi har ett bibliotek per var fjärde kvadratkilometer, vilket gör att stockholmarna är de som har närmast till bibliotek i hela Sverige. Jag är otroligt stolt över denna verksamhet, och vi har 10 000 aktiviteter runt om i programverksamheten.

Jag har också sagt att det såklart var olyckligt att man inte klarade av att hitta finansiering för bokkollot vid Odenplan, men det berodde inte främst på biblioteket utan på att vi hade problem med finansieringen med stadsdelen. Oavsett detta var det 16 barn som deltog förra sommaren, och nu får vi fokusera och se till att vi kan jobba mer. Vi kommer fortfarande att ha bokkollo i till exempel Enskede.

Verksamheterna försvinner inte. Det gjordes en jämförelse med tio aktiviteter som försvann på ett bibliotek, men det var ingen som sa att det var 78 aktiviteter kvar under de här två månaderna. Vi har väldigt mycket god verksamhet, som jag givetvis står upp för.

Fråga nr 6. Enklare Vardag i äldreomsorgen

Anförande nr 53

R o b e r t M j ö r n b e r g (V): Ordförande, ledamöter, stockholmare! För snart två veckor sedan nåddes vi av artiklar i tidningarna Kommunalarbetaren och Arbetet om fusk inom hemtjänstföretaget Enklare Vardag, som verkar inom Stockholms stad. Chockerade fakta lyftes fram där personal vittnar om ett omfattande fusk med tidrapportering och vittnesmål om arbetstagare som arbetar i upp till 250 timmar i månaden till löner som inte är i linje med de krav som staden ställer på utförare av hemtjänst.

Än mer oroväckande är att personal tvingas betala tillbaka delar av sin lön till företaget kontant. Krav som dessa är givetvis brottsliga. Dessutom har vi andra vittnesmål gällande att arbetstagare förbjuds att organisera sig fackligt, vilket går på tvärs mot alla regler på svensk arbetsmarknad. Som nämdes i replikskiftet med Mirja alldeles nyss är flera av de anställda i Sverige på arbetstillstånd, vilket gör att de hamnar i en underordnad situation gentemot arbetsgivarna.

Hur anser du att man kan komma till rätta med den tystnadskultur som blir konsekvensen av att man inte vågar larma?

Anförande nr 54

Borgarrådet S l o t t n e r (KD): Fru ordförande! Tack för frågan! Jag har diskuterat denna fråga tidigare i kväll med Mirja Räihä, och det är ungefär samma svar som jag kommer att kunna ge på denna frågeställning: Äldreförvaltningen tittar nu djupare på detta. Finns det oegentligheter i företaget? Stämmer de anonyma uppgifter som har kommit in?

Du kallar det för fakta. Det är det vi måste se vidare på – är detta fakta eller inte? Vi måste ha ett rättssäkert system inom äldreomsorgen. Vi kan inte gå på obekräftade eller anonyma rykten och sedan bara avbryta avtalen med en utövare. Det måste vara rättssäkert, och rättssäkerheten är viktigt också för kvaliteten inom äldreomsorgen för de äldre.

Vi har nu ett arbete där vi tittar på detta för att se om vi kan vända på ännu fler stenar för att utröna om det är sanning eller inte. Det är ett problem att de som berättar inte vill träda fram utan att det är anonyma vittnen. Jag vet att en polisanmälan skulle göras en gång, men den togs bort. Det är klart att det gör arbetet mycket svårare, men för den sakens skull inte mindre viktigt. Det är just därför jag har gett i uppdrag till äldreförvaltningen att titta vidare på detta. Det gjordes en granskning senast i oktober. I den granskningen kunde man inte hitta någonting. Man kunde inte finna att någon av de anklagelser som riktas mot företaget stämde överens. Men icke förty gör vi nu ytterligare en granskning, så får vi se vad den kan leda till.

Anförande nr 55

R o b e r t M j ö r n b e r g (V): Tack så mycket för svaret, Erik! Jag kan tyvärr vittna om att detta är något som inte är en isolerad händelse rent allmänt. Jag förhandlar själv till vardags inom Kommunal inom privat driven personlig assistans, där vi ofta ser den här typen av missbruk av arbetstillstånd. Det är därför jag tycker att det är jätteviktigt att ställa frågan.

Den föregående majoriteten arbetade hårt med att ytterligare skärpa kraven på utförare av hemtjänst, bland annat för att komma till rätta just med den här typen av lycksökare, som är beredda att gå ganska långt för att helt enkelt ta ut vinster som betalas av andra människors lön och välmående på arbetet.

Anförande nr 56

Borgarrådet S l o t t n e r (KD): Ordförande! Jag uppfattade ingen fråga i det senaste inlägget. Men det är nationell lagstiftning som styr mycket av detta – vilka som får komma hit och på vilka grunder man får komma hit. Jag måste ändå säga att jag tycker att det är bra att vi har en generös arbetskraftsinvandring och att människor kan komma hit och söka sig till ett bättre liv. De kan komma hit och göra rätt för sig, få en inkomst och betala skatt. Jag tycker att detta i grunden är något väldigt positivt.

Men det får såklart inte innebära att arbetsgivare använder detta för att missbruka arbetskraft och utnyttja systemet. Här måste vi kunna hitta en väg framåt. Men återigen: Det är ingenting som vi kan besluta om i kommunfullmäktige, utan det är en nationell angelägenhet.

Jag uppfattade som sagt ingen fråga i inlägget, men vi ska jobba vidare på att det ska vara seriösa aktörer som jobbar i Stockholm. Jag välkomnar att det är så många företag som vill bedriva äldreomsorg i Stockholm, och jag menar med bestämdhet att det också bidrar till att utveckla kvaliteten i äldreomsorgen. Det är jag väldigt glad för.

Anförande nr 57

R o b e r t M j ö r n b e r g (V): Självfallet är de människor som är här på arbetstillstånd varmt välkomna. Det jag ville sätta fokus på är att de ska få arbeta under goda villkor. Du pratade under budgetdebatten om kvalitet inom äldreomsorgen. Det är den ledstjärna som också Vänsterpartiet självklart har sikte på. Kvalitet inom omsorgen är någonting vi når på många olika sätt. Vi kan prata i termer som kontinuitet, faktisk tid hos de äldre och nivån på bemanningen och centralt.

Om det är något som mina år i ett serviceyrke har lärt mig är det att kvaliteten inom omsorgen aldrig blir bättre än villkoren för personalen. Kort och gott: Om inte personalen har det bra drabbar det direkt de äldre i nästa steg. En rädd anställd är ingen garant för kvalitet, och det är inte heller en lurad eller ekonomiskt utnyttjad anställd. När det kommer till arbetstillstånden är det som gör mig orolig att människor inte vågar träda fram för att de vet att de snart kan sitta på nästa flygplan tillbaka till sitt hemland.

Anförande nr 58

Borgarrådet S l o t t n e r (KD): Ordförande! Jag skriver verkligen under på att en bra arbetsmiljö naturligtvis är otroligt viktig för den glädje som man som anställd känner för sitt arbete och också för de tjänster man kan leverera och kvaliteten i dessa. Det kan jag själv vittna om; jag har sett på olika arbetsplatser hur otroligt viktigt det är. Vi kommer att se över förfrågningsunderlaget, för det finns ett uppdraget i budgeten om att icke-val inom hemtjänsten också ska kunna gälla privata utförare. Det gör att förfrågningsunderlaget kommer att behöva ses över, och vi kommer att ta fram ett nytt förfrågningsunderlag när detta har reviderats. När vi ändå gör detta ska vi såklart se över om det finns andra delar som vi behöver reglera. Det är mycket möjligt att denna granskning visar att det finns något i förfrågningsunderlaget som vi måste ändra på.

Jag vet inte om det är så i dag, men det är mycket möjligt att förvaltningen kommer att föreslå det.

Men när det gäller det som frågan handlar om, Enklare Vardag, är svaret återigen att en granskning pågår. Om företaget missköter sig ska de ut med fötterna först, för vi ska ha utövare som gör bra äldreomsorg i Stockholm.

Fråga nr 7. Placerar Stockholms stad gängkriminella enligt LVU hos den egna familjen eller släkten?

Anförande nr 59

M a d s L u n d g a a r d (SD): Fru ordförande! Under mars månad har vi i Svenska Dagbladet och i lokala Stockholmstidningar kunnat få ta del av en ganska levande beskrivning av hur unga gängkriminella som är placerade enligt LVU har blivit placerade hos den egna familjen eller den egna släkten och fortsatt att begå väldigt grova brott.

Jag är såklart medveten om att socialborgarrådet är ganska ny i sin funktion och att detta också ligger bakåt historiskt. Jag är ändå väldigt nyfiken, för jag antar såklart att detta har fått ett stopp. Placerar Stockholms stad gängkriminella enligt LVU hos den egna familjen eller den egna släkten?

Anförande nr 60

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Tack för frågan! Jag tänkte börja med att förklara lite vad LVU innebär. Det är en skyddslagstiftning för barn. Det är inte en brottsbalk för minderåriga. Det är alltså en lagstiftning som vi använder för att rädda barn från situationer som är farliga för dem. Det kan handla om att de utsätts för misshandel, utnyttjande eller vanvård i hemmet. Det är också en lag för att skydda barn från sig själva, till exempel när det gäller det som Mads beskriver om att man har hamnat i missbruk och kriminalitet. Syftet är att få dem på den rätta vägen.

Generellt sett placeras inte personer som är unga och begår väldigt grova våldsbrott i hemmet och inte hos familj och släkt. Det kan dock göras under en utslussningsperiod efter en lång placering. Ungdomar som begår grova brott och kriminella handlingar bör dömas enligt brottsbalken. Uttrycket gängkriminella uppfattar jag som personer som begår dråp, grova vålds- och vapenbrott, mord och liknande. De ska förstås inte bo kvar hemma. Både min uppfattning och lagstiftningens intention är att de som begår den här typen av handlingar ska dömas till sluten ungdomsvård. Då är det inte LVU som är tillämplig i första hand.

Anförande nr 61

M a d s L u n d g a a r d (SD): Jag vill först passa på att tacka borgarrådet för lektionen om LVU och så vidare. Jag är väl bekant med lagstiftningen, och jag är också väl bekant med att det handlar om att skydda barn och så vidare.

Jag fick ändå inte riktigt svar på min fråga: Placeras de hos familj eller släkt eller inte? Det måste ändå vara så att socialborgarrådet har en helt konkret uppfattning i frågan. Man ska ta det man hör med en nypa salt; det förstår jag också. Men vi har hört att det ibland har blivit så här för att den unga själv helt enkelt inte har velat placeras externt

utan har krävt att det ska vara hos den egna familjen och släkten. Det låter helt orimligt om så är fallet.

Anförande nr 62

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Gällande Svenska Dagbladets granskning var det våra egna socialtjänstinspektörer som uppmärksammade att framför allt Rinkeby-Kista tidigare placerade en del unga personer i hemmet som absolut inte skulle vara där. Det var inte förenligt med lagstiftningens intentioner. Detta arbete har kraftfullt lagts om, och sedan två år tillbaka i tiden används inte detta längre. Det har också medfört att placeringskostnaderna per månad har fördubblats från tidigare 2 ½ miljon per månad till över 5 miljoner per månad. Det är en väldig stor omvändning som har gjorts där.

Min egen uppfattning är att vi absolut inte ska använda LVU i hemmet som en metod. Det kan bara förekomma vid utslussning.

Anförande nr 63

M a d s L u n d g a r d (SD): Jag tolkar socialborgarrådet svar som att detta inte är någonting som kommer att förekomma framöver. Är det korrekt? Det gäller alltså placering hos den egna familjen eller den egna släkten.

Anförande nr 64

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Placering enligt LVU ska ske på sluten institution, så det ska inte vara några placeringar hos släkt eller liknande. Sedan kan det finnas de individer som kanske inte har börjat begå så mycket tunga brott ännu utan som är i något slags inledande stadium eller har hamnat i denna miljö. Om det då finns en släkting som bor i till exempel Norrland eller någon helt annan del av Sverige och som enligt socialtjänsten är en ansvarsfull person kan det definitivt finnas skäl att mer stadigvarande placera och kanske till och med byta vårdnadshavare, om man skulle vilja göra det.

Men generellt sett när det gäller den typ av ungdomar som begår väldigt allvarliga grova brott gäller institutionsplacering, och jag upprepar att jag tycker att de i första hand ska dömas till sluten ungdomsvård enligt den brottsbalk vi har.

Fråga nr 8. Bristen på bostäder till våldsutsatta kvinnor

Anförande nr 65

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Åhörare och ledamöter! Vi har under längre tid kunnat se och ta del av rapporteringar om att hemlösheten bland kvinnor och barn i Stockholm ökar. Och det är inte bara i Stockholm utan även nationellt. Socialförvaltningen tog fram en kartläggning av hemlösheten senast i december 2018, och det man kan se är att hemlösheten bland kvinnor ökar både på grund av det som förvaltningen uttrycker som en strukturell hemlöshet, det vill säga att man inte har kommit in på bostadsmarknaden, och som följd av våld i nära relation.

Min fråga till bostadsborgarrådet är: Hur kan du säkerställa att de kvinnor som inte har kommit in på bostadsmarknaden och som också kan vara utsatta för våld kan få en lägenhet nu när ni skär ned på antalet hyresrätter i Stockholm genom era ombildningar?

Anförande nr 66

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Tack för frågan om ett viktigt ämne! Det är viktigt att staden samlat arbetar för att till exempel stävja våld i nära relationer och att öka boendetryggheten. Människor som blir slagna hemma av sin partner ska få utökade möjligheter att ta sig ur denna situation. Det är någonting som den grönbå majoriteten särskilt har uppmärksammat, exempelvis i vår senaste budget.

När det gäller Bostadsförmedlingen är vi tydliga med att utöka antalet förturslägenheter och att i samarbete med sociala instanser genomföra en översyn av riktlinjerna, som det så fint heter, i syfte att även våldsutsatta samt barnfamiljer med långvarig hemlöshet ska inkluderas. Vi breddar alltså denna viktiga uppgift till att handla om fler. Jag tycker att detta att bredda är en särskilt viktig detalj, för vi ser att de förturslägenheter som tidigare har funnits tillgängliga inte har kommit människor till del eftersom man har varit restriktiv i stadsdelsförvaltningarna. Detta kunde vi se en utveckling av under den senaste mandatperioden. Här har vi särskilt valt att också utöka antalet förturslägenheter och att se över riktlinjerna för att bredda uppdraget för Bostadsförmedlingen, som nu jobbar hårt med frågan om att se hur denna grupp ska kunna inkluderas på ett bättre sätt. Så kan vi säkerställa tillgången till skyddade boenden för våldsutsatta.

Jag skulle vilja säga att i takt med att vi under förra mandatperioden såg hur antalet beviljade förturer under flera år minskade är det detta arbete som är så viktigt. Det är också det som vi har höjt ambitionerna för, och det är något som är separat från att vi jobbar med att stärka allmännyttan och att vi har möjlighet till småskaliga ombildningar. Det är en helt annan diskussion.

Anförande nr 67

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Fast det är just här ni går vilse. Det är inte en helt annan diskussion. Det är klart att det hänger ihop när det handlar om antalet lägenheter som Bostadsförmedlingen kan leverera för förturer och antalet bostäder som finns. I takt med att ni ombildar hyresrätter till bostadsrätter minskar ju också möjligheten att få en förtur.

Vem är det som ska driva förändringen av förtursverksamheten? Är det stadsdelen? Det måste väl ändå handla om att det är Bostadsförmedlingen som ska göra det jobbet. Jag är intresserad av hur reglerna ska ändras, för den här gruppen är ju redan inkluderad. Det är bara det att man måste ändra regelverket. Om du har en idé om hur det ska ändras vore det väldigt intressant att höra den.

Anförande nr 68

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Staden har bestämt att detta är ett viktigt arbete och till och med anslagsfinansierat det med 11 miljoner per år. Det arbete vi har gäller att förturer beviljas och att medicinska och psykiska skäl och fall med om våld prioriteras. Som nämns här är det Bostadsförmedlingen som har det yttersta ansvaret i frågan. Då handlar det om det viktiga arbetet att utreda för att bredda uppdraget. Förmedlingen har fem till sex handläggare som enbart arbetar just med detta, att ta hand om förturen och att ge bostäder till det utsatta. Det är så pass viktigt, och detta behövs verkligen.

Vi borde verkligen kunna gå ifrån frågan att småskaliga utbildningar skulle ha någonting att göra med det viktiga arbete som utförs av Bostadsförmedlingen.

Anförande nr 69

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Till och med socialförvaltningen kallar detta för strukturell hemlöshet. Då måste man också titta på det på en strukturell nivå. Om man då gör utbildningar av hyresrätter till bostadsrätter gör man en strukturell förändring som just de här kvinnorna faktiskt förlorar mycket på.

Sedan en månad tillbaka jobbar jag med den här målgruppen på Relationsvårdsteamet i Rinkeby-Kista. Jag träffar därför de här kvinnorna varje dag. Jag tycker att det är bra med ändringar i förtursverksamheten, men det kommer långt ifrån att räcka. Vi är fyra handläggare bara i Rinkeby-Kista som jobbar med detta varje dag. Det finns relationsvårdsteam i hela staden. Jag tror att ni går vilse om ni tänker att ett ändrat förturssystem kommer att vara lösningen för alla de kvinnor som jag träffar och som inte har en lägenhet att gå till. De har inte ekonomin och ingen möjlighet att göra den bostadskarriär som du tycker att alla ska göra. Om du tror att det här är den enda lösning som ni behöver göra har du inte tagit problemet med våld mot kvinnor på allvar.

Anförande nr 70

Borgarrådet W e d i n (M): Det vi ser i utvecklingen av diskussionen om utbildningar är att ni sprider felaktigheter för att röra upp oro där ute. Nu försöker man koppla viktiga frågor och viktiga samhällsproblem till att det skulle bli värre på grund av småskaliga utbildningar. Jag skulle vilja säga att det är ohederligt av oppositionen att arbeta på det här sättet.

Här har vi ett arbete igång, och dessutom ett arbete där socialnämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna ska utreda vilka möjligheter som finns och vilka insatser som skulle krävas i fall av våld i nära relationer för att se till att det är den våldsutsatta partnern, och inte våldsutövaren, som bor kvar i det gemensamma boendet. Vi har ett viktigt arbete igång, och staden arbetar tillsammans i olika förvaltningar för att säkerställa att problemet verkligen tas på allvar. Det handlar om ett urval och om att utöka förturer.

Så kom inte med vänstersloganer som att utbildningar på något sätt skulle innebära att vi inte tar problemet på allvar! Det är precis tvärtom: Vi utökar stadens ansvar samtidigt som vi stärker allmännyttan.

Anförande nr 71

O r d f ö r a n d e n: Klockan är 18.01, och jag ber att få öppna fullmäktiges sammanträde. Innan vi fortsätter ska jag berätta en intressant sak för er: Inte exakt i dag, men i dagarna, är det 100 år sedan det första demokratiskt valda stadsfullmäktige i Stockholm sammanträdde efter det första val där män och kvinnor fick delta på lika villkor. Det var den 31 mars 1919, och det tycker jag är någonting att tänka på i dag.

§ 19 Köp av parkeringshus Palmfelt Center, del av Sandhagen 10, från Fastighets AB Palmfelt Center, Söderstaden Slakthusområdet

Anförande nr 72

J o h a n N i l s s o n (M): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det här och nästa ärende handlar om något som vi alla är överens om i den här salen. Jag vill ändå säga några få ord, eftersom jag tycker att det är viktiga och spännande pusselbitar för Stockholms och Söderstadens utveckling.

Söderstaden är ett viktigt stadsutvecklingsprojekt, där Slakthusområdet har en fantastisk potential att bidra till en levande och varierad stadsdel med bostäder, arbetsplatser, innovation och kultur. Slakthusområdets långa tradition kommer att förvaltas genom att de kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna bevaras och utvecklas för nya ändamål, tillsammans med områdets starka tradition av mat och gastronomi.

Med många nya bostäder blir det här en blandad kvartersstad med trygga stråk som ska göra det attraktivt att gå, cykla och ta sig fram kollektivt. Som fullmäktigledamot är det roligt och spännande att nu få vara med och fatta beslut om viktiga steg för att uppfylla visionen om Söderstaden, som vi alla är överens om över partigränserna.

Vi tar nu också viktiga steg för utbyggnaden av tunnelbanan och för utvecklingen av Slakthusområdet från ett industriområde till en urban stadsdel. Utbyggnaden av tunnelbanan är en del i Stockholmsöverenskommelsen som innebär att Stockholms stad medfinansierar tunnelbaneutbyggnad med omkring 3 miljarder kronor och möjliggör för 45 900 nya bostäder i Stockholm fram till 2030.

Stockholm ska byggas attraktivt, hållbart och tätt. Arbetet med att bygga 140 000 bostäder fram till 2030 pågår, varav Slakthusområdet nu kommer att kunna bidra med 4 000 bostäder och ungefär 10 000 arbetsplatser. Stockholm behöver en infrastruktur som gör att människor snabbt och smidigt kan resa och ta sig fram i hela regionen, och utbyggnaden av tunnelbanan är en viktig del i utvecklingen när staden växer.

För att möjliggöra denna utveckling är meningen nu att S:t Erik Markutveckling köper ett antal tomträtter i området, bland annat tomträtten till den här fastigheten, Sandhagen 10, som ägs av dotterbolaget Fastighets AB Palmfelt Center. I framtiden ska denna plats, Sandhagen 10, utgöra torg och trafikområde för den nya tunnelbanan och en ny kvartersbildning med nya byggnader. Detta medför att byggnaden inom den här delen av fastigheten som berörs överläts till exploateringsnämnden och att tomträtten kommer att upphöra. Förvärvet görs för att tillförsäkra landstinget och förvaltningen för utbyggd tunnelbana tillträde till de områden som behövs för att kunna bygga ut tunnelbanan med tunnelbaneutgångar på den här platsen, ihop med ett torg.

Exploateringsnämnden godkände förvärvet den 10 december förra året, och meningen är nu att fullmäktige ska göra detsamma. Det är alltid kul att köpa ett parkeringshus, men vi köper det faktiskt för att riva det och säkerställa marktillgången så att förvaltningen för utbyggd tunnelbana kan bygga vidare på tunnelbaneutbyggnaden.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 73

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Ordförande! Jag vill mestadels instämma i det som Johan Nilsson sa. Utvecklingen av Söderstaden och gamla Slakthusområdet har verkligen potential att bli en mötesplats för stockholmarna med den blandning av funktioner som det nya området kommer att ha.

Jag tycker att det är ett fantastiskt bra exempel på hur vi i staden har jobbat med stadsutveckling genom ett brett grepp inom ett så kallat programområde, och jag vill göra ett tydligt medskick till den borgerliga majoriteten att fortsätta arbetet med att ta de stora greppen och inte gå tillbaka till den frimärksmodell som delvis rådde innan när man låter varje enskilt projekt växa upp för sig. I stället ska man se till helheten och få med alla funktioner, i det här fallet såväl kulturliv och skola som arbetsplatser och bostäder. Jag tror att det är precis så Stockholm kan växa, växa hållbart och växa ihop.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 74

P e t e r B a c k l u n d (L): Ordförande, ledamöter! Jag tycker också att Slakthusområdet är ett fantastiskt område, och det jag framför allt tycker är väldigt bra är naturligtvis att det blir väldigt många arbetsplatser i söderort, vilket är oerhört viktigt för balansen i regionen eller i Stockholm om man så vill.

En hel del äldre industribyggnader som man kan använda för olika ändamål blir kvar. Jag vet också att Vänsterpartiet har skrivit ett särskilt uttalande som handlar om kultur och dessa byggnader som absolut skulle kunna användas till kulturella ändamål.

Ett parkeringshus rivs, och det är klart att man också måste tillförsäkra att det finns parkeringsplatser i området i framtiden. Då är det väldigt viktigt att de garage som planeras efter Bolidenvägen påbörjas så fort som möjligt, något som jag har sagt förut.

Jag tror verkligen att det här kommer att bli ett fantastiskt område som kommer att vara ett föredöme för andra delar av landet. Man kommer att titta på området och tycka att det är ett riktigt bra föredöme som man dra lärdom av när man bygger om gamla industriområden.

*§ 20 Rivning m.m. i Slakthusområdet i stadsdelen Johanneshov –
delgenomförandebeslut samt överenskommelse med Fastighets AB Palmfelt Center*

L i s a P a l m (FI): Jag vill bara meddela att Feministiskt initiativ ansluter sig till Vänsterpartiets särskilda uttalande i ärendet.

§ 21 Samarbetsavtal mellan Stockholms stad och Kungliga tekniska högskolan (KTH) avseende forskningslab KTH – MIT Senseable Stockholm Lab

Anförande nr 75

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Jag tror inte att jag kommer att behöva 5 minuter, men jag ska ändå säga några ord om någonting som är historiskt: att MIT för första gången någonsin väljer att etablera sig i, eller i varje fall skapa samarbete med, en annan stad, och detta i Europa – här i Stockholm. Det här är någonting som vi ska vara väldigt stolta över och se an med tillförsikt. Stockholm kommer i detta samarbete mellan MIT, KTH och Stockholms stad att vara testbädden för nya, hållbara och innovativa tekniska lösningar på våra gemensamma utmaningar, oavsett om det handlar om trängsel i trafiken, klimatomställningen eller hur vi rör oss över stadsdelar och hur vi kan skapa trygga och inkluderande stadsmiljöer.

Allt det här – öppen data, AI och forskning – kommer vi att kunna använda för att få fram bra, konkreta och tydliga lösningar som stockholmarna kommer att märka. Det finns egentligen inga gränser för vad det här samarbetet kan komma att innebära, för vi sitter på så mycket information med alla våra öppna data. Det är bara up för grabs!

Den 29 mars kommer vi att presentera detta samarbete här i stadshuset. Därefter kommer Sigbritt Karlsson, som är rektor på KTH, och jag att åka till Boston till MIT och prata om och diskutera samarbetet där med världsledande forskare. Redan nu finns det ett internationellt intresse för Stockholm och allt positivt som händer här. Jag nämnde den urbana kolsänkan som lockar internationellt intresse som ett av exemplen på varför man vill komma till Stockholm och ta del av våra innovativa lösningar på urbana eller globala problem.

Jag hoppas också att vi kan ta hem lösningar. Jag talade nyligen med Helsingfors borgmästare, och de åker till Silicon Valley en gång om året och bara hör sig för: Vilka nya forskningsrön finns? Vilka nya tekniker? Vilka lösningar kan vi upplåta testbäddar för i Helsingfors? Och man upplåter drönartestbäddar och allt möjligt. Jag tänker att det är precis så vi behöver jobba här i Stockholm. Vi behöver vara en testbädd för att pröva och skala upp det som fungerar, därför att forskningen och kunskapen finns.

Nu handlar det om att plocka ned allt det här till vår stad. Allt bygger på våra behov för framtiden, och det är med glädje jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 76

S a r a S t e n u d d (V): Ordförande, åhörare! Med hänvisning till vårt särskilda uttalande vill jag bara ta upp några saker. Vänsterpartiet tycker också att det är jätteviktigt för stadens utveckling att akademi och samhälle arbetar tillsammans. Vi är därför positivt inställda till det föreslagna samarbetsavtalet. Möjligheten att genom samarbete kunna utveckla stadens kompetens för att tidigare och i större omfattning göra egna analyser av hur staden planeras, byggs och drivs bör vi absolut ta till vara.

Samtidigt vill vi, precis som stadsledningskontoret, understryka att den forskning som bedrivs måste vara av betydelse för stadens verksamheter och till stor nytta för staden och stockholmarna, inte minst för att motivera kostnaden för staden om 15 miljoner på

tre år. Vi hoppas därför att det kommer att bli en tydlig och transparent strategi och plan för samarbetet, kommunikationen och uppföljningen av forskningsresultaten.

Vi ser fram emot den regelbundna återkopplingen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige som utlovas i ärendet och utgår från att oppositionen hålls underrättad genom möjlighet att delta i seminarier och dylikt.

§ 24 Dag- och spolvattenhantering - avtal mellan trafiknämnden och Stockholm Vatten AB

Anförande nr 77

Borgarrådet L u h r (MP): Ordförande! Här har vi alltså ett ärende som handlar om ett avtal för dag- och spolvattenhantering. Låter det månne småtrist? En renare Riddarfjärd, fler badplatser och mer fisk i vårt vatten – låter det roligare? Ja, lite roligare!

År 2015 antog vi i Stockholm en ny dagvattenstrategi som ska leda till att det vatten som strömmar över staden ska tas om hand på bästa sätt och bidra till att det vatten som omger oss ska bli rent. Sedan dess har delar av denna dagvattenfråga fortsatt att dribblas omkring i staden. Ingen har riktigt velat ta på sig ansvaret för att göra själva jobbet, och en del av det här löser vi i dag.

Dagvatten är, som de flesta här vet, regnvatten och smältvatten från tak och hårda ytor som sköljer med sig föroreningar och som också kan orsaka översvämningar. Att just hantera vårt dagvatten på ett klokt sätt är en viktig del i arbetet med att rusta Stockholm för ett förändrat klimat och för att klimatsäkra vår stad mot skyfall.

I dag har vi ett väldigt ambitiöst vattenarbete i Stockholm med målet om att alla 23 sjöar och vattendrag ska uppnå god vattenstatus. Här har vi också ett ganska stort arbete kvar. Vi tar just nu fram lokala åtgärdsplaner för alla dessa 23 olika vattendrag, alltifrån Bällstaån till Årstaviken och Flaten. Det här gör vi av många olika skäl: för att säkra vårt dricksvatten, för att stockholmarna ska kunna få bada på fler ställen och för att vi ska få en större biologisk mångfald även under vattenytan.

De lokala åtgärdsplanerna innehåller praktiska åtgärder som exempelvis fällning, där man genom att tillsätta ämnen ser till att övergödande ämnen sjunker till botten och stannar där. Detta gör man för att få ett bättre siktdjup och renare och klarare vatten. I de lokala åtgärdsplanerna finns även åtgärder som ska hantera dagvattnet, alltså det vatten som sköljs ned i våra sjöar och vattendrag och som kan innehålla till exempel däckrester eller andra förgiftande ämnen. Dessa ämnen måste hanteras antingen vid källan eller renas innan de når våra vattendrag.

Vattnet är superviktigt för stockholmarna, och det är vårt ansvar att se till att våra sjöar och vattendrag blir renare nu och i framtiden. Att vi kan komma till en tydlig ansvarsfördelning mellan trafikkontoret och Stockholm Vatten är viktigt för att komma framåt i arbetet. Fler avtal finns att skriva framöver, men med det här avtalet tillsammans med handlingsplanen för god vattenstatus, lokala åtgärdsprogram, åtgärdsnivån, riktlinjerna samt de exploateringsavtal som staden skriver ser vi till att det blir lättare att nå miljö kvalitetsnormerna och även fortsättningsvis kunna erbjuda stockholmarna rent vatten.

Det här är alltså ett mycket, mycket roligare ärende än vad man kan tycka vid en första genomläsning, och med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

§ 25 Ändring av felparkeringsavgifter

Anförande nr 78

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Ordförande! Det här ärendet återremitterades från fullmäktige den 18 februari. Ingenting nytt har egentligen framkommit sedan dess, och vi finner därför ingen anledning att förändra ärendet.

Det här är ett viktigt uppdrag för att förbättra framkomligheten och öka trafiksäkerheten och tillgängligheten på stadens gator. Det är därför vi ändrar felparkeringsavgifterna. Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 79

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag tänker inte hålla mig lika kort. Jag tycker att det här ärendet tydligt visar de blågrönas oförmåga att ta åt sig fakta om konsekvenserna av sina beslut. Huvudfrågan är alltså om lindriga förseelser, exempelvis 5 minuters sen ankomst till betald parkering, att glömma p-skivan eller att däckena råkat komma utanför en p-ruta, ska kosta så mycket som 1 100 kronor, vilket är en höjning inom 24 månader med hela 64 procent. En enda sådan avgift motsvarar för låginkomsttagare en skatthöjning med närmare 50 öre, och vi menar att detta både juridiskt och moraliskt vore helt förkastligt.

Avsikten från lagstiftaren är att felparkeringsavgifterna ska vara differentierade, och de anger spannet 75 kronor till 1 300 kronor. Också felparkeringens svårighetsgrad finns omnämnd här. Detta frångår ni nu när det bara är 200 kronor som skiljer allvarliga felparkeringar – som vi tycker att är bra att de är höga – och lindriga, bagatellartade felparkeringar där avgiften nu blir 1 100 kronor. Detta har naturligtvis inte alls med framkomlighet eller någonting annat att göra, utan det handlar om att ni ska dra in 85 miljoner kronor som ni saknar i trafikbudgeten för 2019.

Som om inte detta vore nog göder ni också privata p-bolag som också kommer att kunna dra in stora summor pengar från stockholmarna, långt mer än 85 miljoner kronor per år. De kommer omgående att höja till samma nivå som Stockholm, och det är just de bagatellartade felparkeringarna som man tjänar pengar på. Den privata parkeringsövervakningen sköts av näringsidkare med vinstintresse, där ingen eller få klart vet hur bonussystem, prissättning eller avtal på parkeringsautomater ser ut och fungerar i praktiken. De här p-vakterna har ingen särskild utbildning, vilket stadens motsvarighet har. De enskilda har dåligt konsumentskydd. Det är inte värt namnet skulle jag vilja säga, och rättssäkerheten är låg. De blågrönas beslut i dag förstärker vilda västern och p-terrorn i hela länet.

Det är klart att staten kommer att reagera på den här cyniska politiken. Vi har faktiskt redan hört Miljöpartiets ekonomisk-politiska talesman Karolina Skog, som gärna vill få in staten i denna diskussion, som sa att man vill införa en ny statlig parkeringsskatt inom ramen för den gröna skatteväxlingen. Det kan vara intressant att höra om trafikborgarrådet håller med om detta.

Oavsett detta kommer det att bli en debatt. Staden drar under en mandatperiod in över 2 miljarder bara på felparkeringsavgifterna, och det är klart att nationella politiker kommer att vilja få in det i diskussionen, precis som när det gäller fortkörningen, när det är så stora pengar och det sker med ett sådant godtycke.

Jag tycker därför knappast att den här kursen är legitim, och jag avslutar med att yrka bifall till oppositionens förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Anförande nr 80

R i k a r d W a r l e n i u s (V): Ordförande! Så här skrev en vanligtvis resonlig kvinna som bor i Skarpnäck på ett socialt medium häromveckan: Jag är skitförbannad på skurkföretaget xxx – kallar jag det – och de ohemula parkeringsförhållanden som råder i Skarpnäck. Här verkar staden helt ha lämnat över till vinstdrivande roffare som patrullerar området med en frenesi som tyder på provisionslön. Missa en kvart på en hel dag så är snubben där just den kvarten. Jag tror fan han bor i garaget. 750 spänn! Stå med ena hjulet på strecket – obs, *på*, inte utanför strecket – 850 spänn till. Hata xxx!

Jag får säga att jag förstår den känslan, för redan nu är felparkeringsavgifterna för smärre så kallade trafikhindrande förseelser väldigt påtagliga och kännbara. Två sådana böter på en månad ger 1 600 kronor, och det svider mycket för alla som har normala inkomster. Därför önskar man sig parkeringsvakter som faktiskt tar hänsyn till om en överträdelse verkligen är trafikhindrande, men att döma av reaktionerna från den här kvinnan i Skarpnäck och de som kommenterade i hennes tråd är det snarare nitisk millimeterrättvisa som råder. Vid minsta lilla överträdelse får man alltså en sådan här gul räkning på hundratals kronor på vindrutan. Jag hade inte hjärta att tala om att snart kommer kostnaden för den typen av förseelser att bli ännu dyrare – 900 kronor om man kommer en kvart för sent eller 1 100 kronor om man råkar ha ena hjulet på strecket. De 1 600 kronorna blir då plötsligt 2 000 kronor för två förseelser.

Jag tror faktiskt inte att Skarpnäcksborna kommer att tacka Miljöpartiet och Alliansen för det här, för vad får de för det? Förbättrad framkomlighet, höjd trafiksäkerhet och ökad tillgänglighet, säger Daniel Helldén, men det är ju väldigt svårt att tro att det skulle bli så, för det är knappast bilar som står med ett hjul på strecket som korkar igen Stockholmstrafiken eller gör det farligt att stå här. Höjningen av trafikfarliga parkeringar är bara 100 kronor; det är för småförseelserna som det höjs mest.

Den skattesänkning på 16 öre som avgiftshöjningen hjälper till att finansiera ger tillbaka väldigt lite för en genomsnittlig Skarpnäcksbo, kanske 40 kronor i månaden. För den som tjänar dubbelt så mycket blir skattesänkningen ungefär dubbelt så stor. Men p-avgiftshöjningen gäller lika för alla, oavsett inkomst. Vid det förra mötet frågade jag majoriteten var det rimliga och rättvisa ligger i att det ska kosta 1 100 kronor att parkera med ett hjul på strecket och bara 200 kronor mer att parkera sin bil på ett övergångsställe i en bussfil på tvären i fel körbana – samtidigt. Vi har fortfarande inte fått något svar på den frågan och inte Skarpnäcksborna heller, så jag yrkar bifall till oppositionens reservation.

Anförande nr 81

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Daniel Helldén var apostroferad, så jag antar att han svarar senare.

Jag tänkte bara fråga en grej här, Rikard, för jag är faktiskt lite osäker. Ni skriver i er reservation att det finns andra förslag som hade varit bättre och nämner bland annat att staden i stället kanske ska närma sig målet om att 15 procent av parkeringsplatserna ska vara lediga. Innebär det att Vänsterpartiet i Stockholms stad vill ha fler

parkeringsplatser i staden? Och innebär det i så fall att ni vill höja parkeringsnormerna vid nyexploatering, eller hur är tanken kring detta?

Anförande nr 82

R i k a r d W a r l e n i u s (V): Nej, så är det inte alls. Vi tycker snarare att det ska göras lättare att klara sig utan bil i Stockholm. På det sättet behöver man inte heller fler parkeringsplatser. Om fler kan klara sig med att cykla eller att vara medlem i en bilpool minskar ju behovet av parkeringsplatser. Men det här sättet att faktiskt ge sig på folk som försöker göra rätt men kanske gör ett misstag är liksom inte rättvist eller sjyst. Det får ödesdigra konsekvenser – 2 000 spänn i månaden i exemplet som jag gav – och det har väldigt lite att göra med parkeringsstrategin över huvud taget. Det enda sättet jag kan förstå det på är att det handlar om att dra in medel som ni i stället vill använda till att sänka skatten.

Anförande nr 83

P e t e r B a c k l u n d (L): Ordförande, ledamöter! Det är klart att höjningen av felparkeringsavgifterna ökar framkomligheten. Läser man Socialdemokraternas reservation hävdar man i princip att det inte är så. Men höjer man avgifterna så gör människor mer rätt.

Socialdemokraterna har i och för sig rätt i att parkeringsavgifterna i sig har större betydelse än felparkeringsavgifterna. Men i en stad byggd på broar med allt fler bilar och ökad konkurrens om gatuutrymmet, där vi vill prioritera gående, cykel och kollektivtrafik, är denna åtgärd också viktig.

Vid den förra höjningen av felparkeringsavgiften kunde vi se att människor gjorde mer rätt. Varför skulle det inte kunna ske nu? Avgiften för gravt felparkerade borde höjas till mer än 1 300 kronor, men vi vet att det inte går, för där säger Transportstyrelsen nej. Man kan tycka att 1 300 kronor som maxbelopp anpassat till en storstad som växer inte riktigt stämmer, eftersom det är samma maxbelopp i hela landet.

Socialdemokraterna säger att vi vill prioritera höga felparkeringsavgifter för att få råd med en skattesänkning, men det är faktiskt nonsens. Vi hoppas naturligtvis att folk ska parkera rätt och att felparkeringsavgifterna faktiskt blir noll på det sättet, för det är ju framkomligheten det handlar om och inte att man ska få in en massa pengar. Och om man nu pratar om den här skattesänkningen på 16 öre så är felparkeringsavgifterna som man får in småpengar i sammanhanget.

Vi tror på den här åtgärden, och vi tycker att man ska genomföra den.

Anförande nr 84

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Det är inte riktigt ärligt, det som sägs här om att ni hoppas på att folk ska parkera rätt och att det ska bli noll. Folk har aldrig någonsin parkerat så rätt som man gör nu. Ni har ju budgeterat 85 miljoner kronor, så ni måste väl ändå hoppas på att få in dessa pengar. Eller har jag missförstått det hela?

Anförande nr 85

P e t e r B a c k l u n d (L): Nej, Jan Valeskog, det är klart att du inte har missförstått det. Man måste ju budgetera att man får in pengarna såklart, och det kommer man att få. Men egentligen är inte syftet detta, utan det handlar om att öka

framkomligheten och prioritera gångtrafikanter, cykeltrafikanter och framför allt kollektivtrafiken. Det är det som det handlar om och ingenting annat.

Skattesänkningen handlar faktiskt om mer pengar, så det är ju inte så att detta finansierar en skattesänkning. Så ser det ut.

Anförande nr 86

Rikard Warlenius (V): Även vi tycker att 1 300 kronor för riktigt trafikfarliga förseelser är i underkant och borde kunna höjas. Men håller inte Peter Backlund med om att det är viktigt att när det är en given faktor som sätts av staten och Transportstyrelsen så måste man anpassa de andra avgifterna efter den? Det är ju skillnaden som nu blir så liten som är problemet, och eftersom vi inte kan påverka avgiften på 1 300 kronor är det inte rimligt att driva upp alla andra förseelser till samma nivå. Eller tycker ni det? Jag förstår inte riktigt logiken i detta, för då behåller man liksom inte respektavståndet, och det är ändå viktigt, tycker vi, att det är en skillnad i plånbok och i sanktion mellan att till exempel parkera på ett stoppförbud, där det är trafikfarligt, och ett parkeringsförbud, där man kan stå en stund redan med dagens regler. Men nu är det bara 200 spanns skillnad i felparkeringsavgift. Tycker ni att det är rimligt?

Anförande nr 87

Peter Backlund (L): Ordförande! Nej, det är inte fullt rimligt. Det är klart att det skulle kunna vara en större skillnad. Däremot tycker vi ändå att man faktiskt kan höja felparkeringsavgiften, för det är ju fortfarande en skillnad på 200 kronor, som Rikard Warlenius nämner här. Det är klart att om man skulle kunna höja den andra avgiften för gravt felparkerade bilar som står i bussfiler, eller var de nu kan stå, vore det naturligtvis bra. Men så ser det inte ut.

Som vi har pratat om förut är det också så att om man höjer felparkeringsavgifterna till 1 100 kronor så får det ändå den effekten att folk parkerar på ett bättre sätt, vilket har betydelse för framkomligheten som jag har pratat om tidigare.

Anförande nr 88

Johan Fällid (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Då var det dags att debattera felparkeringsavgifterna igen. Den här frågan handlar om framkomlighet, om trafiksäkerhet och om att vi ska kunna ordna trafiken på våra gator. Eftersom den indexering av felparkeringsavgifter som diskuterades tidigare inte gav önskade effekter för framkomligheten reviderar vi nu felparkeringsavgifterna genom beslut.

Stockholm är Sveriges största stad. Vi har Sveriges kanske mest komplicerade trafiksituation. Trängseln är betydande, och trafikfarlig och hindrande parkering får allvarliga konsekvenser. Att Stockholm jämfört med små städer och kommuner i landet har något högre felparkeringsavgifter är logiskt. Det är också rimligt att skillnaden mellan avgiften för trafikstörande och mindre trafikstörande felparkering nu ökar.

Gående, cyklister, bilister, barn och gamla – frågan om framkomlighet och trafiksäkerhet för alla trafikanter är såklart betydligt större än bara felparkeringsavgifter. Vid sidan av att vi naturligtvis måste sträva efter att parkeringsregler följs – och det hoppas jag åtminstone att oppositionen håller med om,

även om man kan tvivla ibland – måste arbetet med framkomlighet fortsätta. Det gör det genom investeringar i gaturummet och genom att vi strävar efter tydlighet genom insatser för mindre trängsel.

Därmed vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 89

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Argumentet att det skulle öka tillgängligheten eller framkomligheten om de här bilarna får högre böter är ganska intressant. På vilket sätt? Vi har ju i dag, fick vi redovisat i verksamhetsberättelsen senast, 12 procent lediga platser i innerstaden. Vår målsättning i parkeringsplanen var 15 procent. Det finns alltså parkeringsplatser i ganska stor omfattning, vilket är bra. Det var ju det som var syftet med parkeringsplanen, och det är tydligt och klart parkeringsavgifterna som har styrt detta.

Om man nu missar och har däckat utanför eller kommer 5 minuter för sent, på vilket sätt rent konkret skulle de bilägare som får 1 100 spänn i böter påverkas så att det ökar tillgängligheten och framkomligheten?

Anförande nr 90

J o h a n F ä l l d i n (C): Vi har sett att en höjning av felparkeringsavgiften leder till en ökad efterlevnad, och det säger sig självt att om de parkerar rätt så ökar framkomligheten.

Sedan är det också så att vi är på väg att gå in i ett system där i princip allt sköts via appen. Där blir du förvarnad, och då minskar risken för att komma 5 minuter för sent. Det är ju bara att gå in och förlänga. Det håller alltså inte riktigt.

När jag ändå har ordet i några sekunder till skulle jag vilja varna för att använda ordet ”terror”. Det ska man akta sig för, i synnerhet som man mellan raderna ganska tydligt ser att det ni eftersträvar är kraftiga höjningar av parkeringsavgifter för dem som parkerar rätt och för alla som parkerar. Jag kan inte tolka era skrivningar på annat sätt.

Anförande nr 91

U l f W a l t h e r (S): Ordförande! Bara för att man kan så måste man inte. I går parkerade jag utanför mina svärföräldrar i Enskede. De bor längs en gata där det tidigare gick bra att parkera. Det är en ganska bred gata. Det får plats bilar i bredd även om man står parkerad. Det ligger inte nära tunnelbanan, folk pendelparkerar inte där och snöröjningen har fungerat bra. Där har det helt plötsligt ändrats. Efter 70 år får man inte längre parkera på den gatan. Det är lite otydligt varför det här parkeringsförbudet har införts. Detsamma gäller flera gator i området där jag själv bor. Det är gator som plötsligt skyltas om, ofta på nätterna, vilket föranleder en massa konspirationsteorier bland grannarna.

Vi som bor i småhus har inga problem med det här, men det blir problem för besökare och för dem som bor i hyreshus och bostadsrätter när man plötsligt inte har någonstans att stå. Och det är här någonstans som vi folkvalda behöver stanna upp och fundera lite på vår gärning när vi vill ytterligare vill höja avgifter och böter. Bara för att man så måste man inte. När medborgare inte längre ser syftet med åtgärden utan känner sig

jagade riskerar vi att förlora den viktiga berättelsen om varför politiken för till exempel framkomlighet vad gäller stadsmiljö är så viktig just nu.

Det är här som p-botshöjningen blir så svår att förklara för medborgarna. Vi har varit med och fört fram en höjning, samtidigt som man plockar bort gator där medborgarna kan parkera – och så ska vi höja igen. Detta riskerar att framstå som en dubbelbestraffning av bilisterna i staden, och det blir inte heller lätt att förklara för medborgarna och motivera den viktiga berättelsen när vårt beslutsunderlag här i fullmäktige i kväll, trots en återremittering, inte förklarar varför en höjning är viktig.

Javisst: Det finns en rimlig slutsats av stadsledningskontoret som någon citerade här. Jag tror att det står någonting i stil med att det får tas för givet att människor blir skrämda av böter. Men den förklaringen står inte i relation till konstaterandet av tjänstemännen på s. 10, nämligen att den nya parkeringsplanen inte har fått genomslag ännu och att det är för tidigt att mäta effekterna av den. Ändå ska vi höja avgiften igen. Inte heller står det i relation till att antalet allvarliga felparkeringar faktiskt har minskat jättemycket de senaste åren, inte bara en effekt av att en indexering inte fungerade. Den har minskat rejält redan. Varför måste vi höja så mycket nu igen?

Bara för att man kan så måste man inte. Rätt åtgärd vore att ni tar tillbaka det här förslaget och tillsätter en uppföljning om den nya parkeringsnormen. Om ni därefter vill höja avgiften igen så kan ni jobba om underlaget och förklara närmare varför man ser att dagens p-böter inte räcker till och inte bara beskriva en procentsats på felparkeringar. Förklara vad det kommer att betyda för medborgarna i restid, i framkomlighet för funktionshindrade och om det finns en klimataspekt i det här. Måla upp bilden för stockholmarna varför behovet finns och hur det blir så mycket bättre av att vi höjer böterna ännu mer. Nu drunknar berättelsen i avgifter och böter. Jag tycker att ni ska ta tag i det här förslaget. Jag vill också fråga trafikborgarrådet varför ni upprepade gånger pratar om att det är ett problem att det finns ett lagstadgat tak för avgifterna.

Anförande nr 92

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Ordförande! Jag måste ställa en fråga. Ulf Walther pratar om ett parkeringsförbud som har införts i Enskede. Jag tänker att trafikkontoret brukar införa parkeringsförbud av vissa skäl, och därför skulle jag föreslå att Ulf Walther helt enkelt hör av sig till trafikkontoret och frågar varför det är parkeringsförbud. Det finns ju någon tanke med det. Nu vet jag inte vilken del av Enskede det handlar om, men på de flesta ställen har vi infört parkeringsavgift så att man reglera trafiken så att det inte blir för tjockt. Här måste det finnas andra skäl.

Om jag förstår argumentationen rätt tycker Ulf Walther att i och med att det är parkeringsförbud så borde man om man ställer sig där ändå – det vill säga om man uppenbarligen med flit bryter mot trafikreglerna – ändå inte få så höga böter. Poängen är ju att om trafikkontoret inför en viss typ av regelverk ska man också följa det. Vi vill verkligen att det ska följas, och själva poängen är att skapa en god framkomlighet, god trafiksäkerhet och tillgänglighet när det gäller de vanliga avgifterna.

Anförande nr 93

U l f W a l t h e r (S): Nej, det var inte min poäng. Min poäng var att måla upp en berättelse. Det är viktigt att man parkerar rätt. Det är viktigt med framkomlighet. Men

när man hela tiden ändrar och begränsar för stockholmarna och höjer deras böter så når inte poängen om tillgänglighet och framkomlighet fram. Det är det som är problemet.

Rikard Warlenius målade upp på ett jättebra sätt hur effekterna slår mot stockholmarna, att politiken blir oproportionerlig. Det är det jag vänder mig emot. Och jag börjar förstå varför regeringen har infört ett tak. Det här är någonstans ett textboksexempel på varför det behövs. Kommunen ska nämligen inte finansiera sin verksamhet bakvägen genom den här typen av avgifter. Det är inte så det är tänkt. Den här spärren behövs, och jag är glad att regeringen har den.

Anförande nr 94

U l l a H a m i l t o n (M): Ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till förslaget till beslut. Det här är en intressant debatt. Det finns ett skäl till varför man har avgifter, och det är för att se till att det fungerar smidigare i staden. Sedan kan man alltid ha synpunkter på vad det ska vara för nivåer. Man kan också ha synpunkter på att regeringen har sagt att man inte får ta ut mer än 1 300 kronor, för jag kan hålla med om att det är ett ganska lågt belopp för att till exempel förhindra trafiken helt och hållet. Om man står i en vägkorsning eller inom 10 meter från korsande körbana så kostar det bara 1 300 spänn, och det är inte särskilt rimligt. Även att köra mot färdriktningen kostar bara 1 300 kronor. Om fullmäktige fattar det här beslutet kan förhoppningsvis förslaget användas som utgångspunkt för att argumentera för en höjning av taket och på så sätt vända på den argumentation som oppositionen har ägnat sig åt här.

Jag tycker inte heller att det är orimligt att det kostar 1 100 kronor om man parkerar på en parkeringsplats där det står en laddstolpe och du inte har en elbil. Det är också någonting som påverkar framkomligheten och hindrar och stör i trafiken. Eller att man står längre tid än 24 timmar i följd på vardagar utan att betala. Argumentationen om att bara stå 5 minuter längre är inte så uppdaterad med verkligheten med tanke på att vi faktiskt i dag har Betala-appen, som gör att du väldigt enkelt kan betala om du ser att du inte hinner fram i tid. Du behöver alltså inte vara orolig för de där 5–10 minuterna, utan det är bara att betala. I princip överallt i stadens verksamheter går det att betala på det sättet.

Det här är definitivt en fråga om framkomlighet, och det är en fråga om att vi också måste respektera varandra i trafiken. Och man respekterar inte varandra i trafiken om man inte följer regelverket. Följer man inte regelverket ska det faktiskt kosta pengar.

Med detta, fru ordförande, yrkar jag återigen bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 95

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Vad bra att Moderaterna kom upp i debatten! Ni var lite osynliga i den förra.

Inte orimligt med 1 100 kronor för bagatellartade parkeringsmisstag, säger Ulla Hamilton, och det är klart att med hennes och min inkomst är det kanske inte problem. Men vi pratar alltså om 50 öre i skattehöjning för en enda parkering på ett år för låginkomsttagare. Det är mycket pengar, och det slår enormt på ett orimligt sätt.

Jag måste ändå också passa på att fråga en sak. Det är inte riktigt de trafikfarliga parkeringarna som vi diskuterar, men om vi ser på det faktum att vi får in över 2 miljarder på fyra år i intäkter och att staten eller regeringen skulle ändra på detta så att Stockholm skulle få in ännu mer, finns det då inte en risk, Ulla Hamilton, att det blir en debatt i övriga landet om vilka enorma pengar som man tar in på ett ganska godtyckligt sätt på, som vi menar, bagatellartade felparkeringar?

Anförande nr 96

U l l a H a m i l t o n (M): Jag vill påpeka att detta är ett regelverk som baseras på lagstiftning. När Jan Valeskog kallar detta för bagatellartade brott säger lagstiftningen att det är trafikstörande eller hindrande verksamheter. Han verkar alltså inte vara helt överens med lagstiftaren när det gäller benämningen av de olika delarna.

Det vore korkat om vi skulle basera hela vår budgetering på intäkter och att vi skulle vilja höja dessa intäkter jättemycket. Det handlar ju om att vi ser att det finns problem med hur man respekterar trafikreglerna och parkeringsreglerna i staden. Det är därför som vi vill ha en nivå på avgifterna som innebär att det faktiskt stimulerar människor till att följa regelverken så att det underlättar bättre tillgänglighet. Det handlar bland annat om parkeringsplatser men även om framkomligheten i trafiken.

Anförande nr 97

R i k a r d W a r l e n i u s (V): 1 100 kronor kan man verkligen diskutera. Det är ju relativt den inkomst man har. Nu tog Jan Valeskog upp den frågan också. Det är ganska stor skillnad mellan att betala 1 100 kronor i böter för någon som disponerar 10 000–15 000 kronor i månaden och den som disponerar två, tre eller fyra gånger så mycket. Det är ett av problemen generellt när skatt ersätts av avgifter.

Ett annat argument som jag hör är att det här handlar om att upprätthålla lag och ordning och att vi inte skulle tycka att man ska bestraffa förseelser. Men det är inte direkt så att det är kaos och anarki på Stockholms gator i dag. Vi har ju höjt taxorna för bara två år sedan, och vi vet att efterlevnaden ökar. Jag trodde faktiskt att även ni tycker att det ska finnas något slags proportionalitet mellan förseelse och sanktion. Eller är det liksom hårdare straff rakt över linjen som gäller nu även för Miljöpartiet och Moderaterna? Det brukar man annars känna igen från andra partier.

Anförande nr 98

U l l a H a m i l t o n (M): Jag tycker att det är rimligt att man har de här nivåerna för den här typen av förseelser. Det benämns trafikstörande och hindrande, och det är trafikstörande och hindrande. Vilken inkomstnivå man har är heller inte speciellt relevant i sammanhanget, eftersom det handlar om att man ska följa regelverket. Då borde det snarare vara så att det finns ännu större incitament att följa regelverket om man inte har så mycket pengar.

Det här handlar verkligen om att vi tillsammans ska se till att vi får en bättre ordning i trafiken i Stockholm. Jag tycker inte alls att detta är någonting orimligt, utan vi hoppas allihop att detta kommer att leda till att det blir ännu bättre förhållanden i Stockholm. Vi får kanske se sänkta intäkter på det här området, och det vore väl bra för alla.

Anförande nr 99

Patrik Silverudd (L): Ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Ordförande och ledamöter! Det känns lite som konspirationsteoretikernas afton. Felparkeringsavgifterna påstås höjas för att sänka skatten. Vilken konspirationsteori ska man då tillämpa på de höjningar som gjordes för två år sedan? Vad gjorde ni av den skattesänkningen i så fall? I stället höjde ni ju skatten. Om vi vänder på resonemanget höjde ni alltså skatten med 65 öre för att kunna hålla nere felparkeringsavgifterna. Nu blir ni upprörda över detta – men det är ju lite så ni resonerar i det här.

Var finns era förslag om att kraftigt sänka avgifterna för att värna låginkomsttagarna? Hur mycket måste vi höja skatten för att klara av det? Ert förslag innehåller inga lösningar men väl många konspirationsteorier. Om problemet är att skillnaden är för liten mellan den högsta och den lägsta avgiften för ”felparkering”, är då problemet att felparkeringsavgifterna är för låga eller är problemet att den högsta avgiften är för låg?

Jag tycker att det är det senare. Stockholm är inte Säffle eller andra mindre orter. Att maxbeloppet är detsamma i hela landet och ganska lågt och har legat kvar på den här nivån ganska länge är lätt absurt. Jag tycker att man kan dra paralleller till maxbeloppet för böter när det gäller att tjuvåka i kollektivtrafiken. Även där har det varit ganska stora problem att kunna ha sådana avgifter som avskräcker från tjuvåkande.

En högre avgift har lett till ökad efterlevnad när det gäller parkeringar. Om man har låga böter ökar risken att folk parkerar fel. Kan vi möjligen enas om detta? Då är frågan: Om man har en lägre avgift och folk parkerar fel oftare betyder det ju att den som är fattig får en skattehöjning inte bara på 50 öre utan kanske på 75 öre, kära Valeskog. Är det rimligt?

Anförande nr 100

Borgarrådet Valeskog (S): Som sagt och som vi sa förra gången har man i Tyskland sett till att ha samma regler över hela landet, eftersom man märkte att kommunerna plockade ut avgifter just för att finansiera budgeten precis som ni gör nu. Där har man inga problem i storstäder för att man har en sjättedel av nivåerna till att börja med.

Vi höjde för mindre än två år sedan, och innan dess var det väl en sex sju år sedan. Och det var nästan enligt kpi. Det var en princip vi hade. Nu höjer ni med 64 procent inom två år till 1 100 kronor för bagatellartade parkeringsmisstag. Det påverkar inte tillgänglighet och framkomlighet ett enda dugg, för det som påverkar tillgänglighet och framkomlighet är trängselavgifter och parkeringsavgifter. De här avgifterna är ett sätt att få in pengar för att klara budgeten. 85 miljoner kronor saknas. Ni sänkte skatten, och det är det som är orsaken.

Anförande nr 101

Patrik Silverudd (L): Till att börja med vill jag bara säga att jag menar absolut ingenting ont om Säffle. Jag konstaterar bara att det är en ort som är mindre än Stockholm, i alla fall senast jag tittade.

Kära Valeskog! När det gäller oron för att det här inte ska ge någon effekt på parkeringspolitiken kan man naturligtvis ganska enkelt konstatera om det har gett någon effekt om ett år eller två. Valeskog passade inte på att använda sin minut till att berätta hur mycket han egentligen vill sänka avgifterna för att ge en möjlighet till låginkomsttagare att kunna parkera fel. Den politik ni framför är bara att ge problembeskrivningar och inga som helst lösningar.

Anförande nr 102

R i k a r d W a r l e n i u s (V): Ordförande! Patrik Silverudds resonemang om konspirationsteorier är lite snurrigt. Han försöker sätta fingret på någonting som handlar om att det såklart inte finns någon absolut balanspunkt eller optimal nivå. Vi vill ju alla i den här församlingen ha felparkeringsavgifter. Men frågan är hur mycket som är lagom. Logiken i att det inte är läge att höja en gång till nu är inte nödvändigtvis att vi måste vilja sänka den väldigt mycket. Frågan är: När och i vilket läge är det rimligt att överväga ytterligare en höjning? Det kan till exempel vara när det har gått en viss tid så att man kan utvärdera den tidigare höjningen och se effekten av den, även den ekonomiska. Hur reagerar medborgarna? Vad får det för effekter på felparkeringarna? Men det är det ni inte gör, utan ni drämmer till efter två år, medan den förra höjningen fortfarande har en positiv verkan.

Anförande nr 103

P a t r i k S i l v e r u d d (L): Jag konstaterar att ni drar slutsatsen att vi höjer avgiften för att vi sänker skatten. Det har liksom varit cloun i hela er debatt. Det Rikard Warlenius säger nu finns det i alla fall något slags rimlighet i, nämligen: Hur långt är ett snöre? Vi vet inte den exakta punkten, men vi utgår från att det ändå finns skäl att göra en ytterligare höjning. I den bästa av världar skulle vi också kunna höja maxbeloppet för de riktigt trafikfarliga, skadliga och livsfarliga felparkeringarna. Men det får vi inte göra. Min fråga till Rikard Warlenius som han kan ta med sig är: Vad gör du för att vi ska kunna höja maxbeloppet så att vi kan få bort dem som verkligen parkerar riktigt farligt? Vi vill ju ha in noll kronor på de avgifterna, men vi vill att folk ska parkera ordentligt.

Anförande nr 104

Å s a O d i n E k m a n (S): Jag har lyssnat med stort intresse på den här debatten både i kväll och förra gången som frågan var uppe i fullmäktige, och eftersom mina oppositionskollegors många rimliga argument uppenbarligen inte har tagit vill jag framföra några ord utifrån den här debatten: om frågan om att välja sina strider.

Som många av debattörerna från majoriteten vill jag gärna prioritera gång, cykel och kollektivtrafik. Jag vill gärna ha en god ordning i trafiken, och jag vill gärna se en rad åtgärder för att ställa om Stockholms transporter i en mer miljövänlig och hållbar riktning. Jag konstaterar att vissa av de åtgärderna kommer att mötas av jubel, andra kommer att väcka viss debatt. Ska man då lyckas genomföra de förändringar som är viktiga på riktigt är det helt enkelt himla dumt om man lagt en massa krut på en massa åtgärder vars främsta effekt inte är att lösa frågor om framkomlighet i trafiken utan framför allt retar upp en massa människor. Då är det helt enkelt ganska lätt att uppfattas som att man mest jäklas med folk. Och den dag man då står inför att genomföra andra åtgärder som är viktiga på riktigt kan det bli betydligt svårare. Man lägger alltså helt enkelt krokben för sig själv och för viktig politik.

Jag yrkar därmed på oppositionens förslag till beslut.

§ 26 Inför ett lokalt tiggeriförbud i Stockholms stad

Anförande nr 105

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! När det kommer till tiggerifrågan är Sverigedemokraterna det parti som alltid har haft en väldigt rak och tydlig linje. Vi har länge talat om de problem som tiggeriet medför. Sedan har det kommit en del undersökningar den senaste tiden. Jag ska hänvisa till en som Ipsos utförde 2017, som visade att en majoritet av stockholmarna vill se ett förbud mot tiggeri. Trots detta väljer den styrande majoriteten att gå emot stockholmarnas vilja, det vill säga att införa ett förbud. Det är i sig ett problem att politikerna är så i otakt med folkviljan här i Stockholms stad.

Vi ser ett flertal problem med tiggeriet. Vi kan tala om illegala kåkstäder som växer fram i delar av vår stad. Det är sanitära problem med personer som går på toaletten i våra lekparkar, där våra barn vistas. Överlag skulle jag vilja säga att hela situationen är ohållbar.

Stockholmarna vill ha ett förbud mot tiggeri, och trots det väljer våra politiker att göra någonting helt annat. Det tycker vi från Sverigedemokraterna är ett stort problem. Jag hoppas på en konstruktiv och bra debatt. Jag kommer att återkomma till talarstolen, men jag vill avsluta det här inlägget med att yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 106

A l e x a n d r a M a t t s s o n Å k e r s t r ö m (V): Ordförande! Sverigedemokraterna skrev under den förra mandatperioden en motion om att förbjuda tiggeri på Stockholms gator som vi i den rödgrönrosa majoriteten bestämt sa nej till. Även Moderaterna i Stockholm och i länet har på olika sätt drivit frågan om att införa lokala tiggeriförbud i kommunerna, vilket också införs i vissa kommuner där bland annat Moderaterna eller Sverigedemokraterna styr.

Vänsterpartiet har hela tiden varit emot ett tiggeriförbud, eftersom vi inte anser att fattigdom bör kriminaliseras. Vi ser inte heller förbud som en lösning på utsatta EU-medborgares situation i Stockholm eller i Europa.

Alla människor omfattas av den fria rörligheten, och den diskriminering som romer möter är något som vi hela tiden arbetar för att bekämpa. Vi anser att Stockholm bör fortsätta med de insatser som görs för utsatta människor, både i den här och i andra grupper. Vi anser också att Stockholm bör ha legala boplatser där människor får bo utan att vräkas, med möjlighet till sophämtning, latrin, sanitet och så vidare. Det skulle minska illegala boplatser i naturområden och är något som efterfrågas.

Vi vill därför tacka Liberalerna och andra som har sett till att Stockholm fortsatt står för samma linje som under vårt styre: att tiggeriförbud på inget sätt löser utsatta människors situation. Vi är glada att Stockholm inte ser förbud som en lösning på ett stort och omfattande problem med fattigdom och diskriminering i Europa – ett problem vi måste lösa gemensamt.

Anförande nr 107

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Sverigedemokraterna pratar om opinionsmätningar och att inte gå i takt med vad stockholmarna vill. Men då vill jag ändå påminna om valresultatet. Någonstans är det ändå det som är det viktigaste utslaget av vad stockholmarna vill, och där fick Sverigedemokraterna 8 procent. Det vill säga, hade stockholmarna tyckt att ett tiggeriförbud var den absolut viktigaste frågan hade kanske valresultatet varit ett annat. Det kan vara bra att påminna sig om detta i tider av mätningar.

Vad kan man då göra åt framför allt det problem som många ser med illegala boplatser? Det tror jag är någonting som vi ska tala mer om vid sidan om att det också finns ett utnyttjande av människor som befinner sig i en utsatt situation, framför allt från länder som Rumänien och Bulgarien. Det måste vi också ta tag i, och jag ska återkomma till det.

Det är viktigt att vi från stadens sida är tydliga med att vi ska avhysa illegala boplatser då det ofta blir väldigt stora konsekvenser för naturområden. Vi ska också hänvisa till de alternativ som finns. Det finns ju härbärgen både vintertid och sommartid, och vi jobbar också med socialtjänsten för att möjliggöra för ett utbyte med hemländerna. Det är någonstans så att många människor i den här gruppen inte vill bo här permanent. Man bor i länder som Rumänien och Bulgarien, men man är här för en försörjning. Då är det viktigt att säkerställa att människor inte blir utnyttjade. Det är också därför som vi behöver jobba väldigt nära regionen, polisen och socialtjänsten. Är det så att det finns utnyttjande så måste vi komma åt det, men vi måste också jobba med att säkra så att levnadsförhållandena i EU:s medlemsstater blir bättre. Det ska inte finnas en grogrund för den utsatthet som vi ser.

Som sagt: Vi tar krafttag mot illegala boplatser, vilket jag faktiskt tror är det som människor ser som det stora problemet, och vi hänvisar till de legala alternativ som finns. Vi jobbar också med andra insatser för att just möjliggöra en bättre levnadsstandard inte minst i hemländerna. Med detta sagt vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 108

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Anna König Jerlmyr, har jag förstått dig rätt att om Moderaterna hade haft egen majoritet här i Stockholms stadshus hade vi i dag haft ett förbud mot tiggeri?

Anförande nr 109

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Moderaterna är för ett nationellt tiggeriförbud. Det har vi inte ändrat åsikt om. Det var också den frågan som vi drev i valrörelsen. Men det finns alltså inte stöd för den linjen. Det är alltså inte en uttrycklig vilja hos stockholmarna eftersom man inte har röstat så. Vi måste ta hänsyn till hur stockholmarna faktiskt röstar i val. Moderaterna har inte ändrat åsikt, men nu är det faktiskt en politisk realitet att det inte finns något stöd för detta.

Det vi däremot säger är att vi ska hjälpa med sociala insatser för den här gruppen men framför allt avhysa illegala boplatser och hänvisa till legala boendialternativ. Detta finns det ett generellt stöd för, och det upplever jag har funnits ganska länge. Framför allt handlar det också om att jobba på EU-nivå med att komma åt den utsatthet som

finns men också den eventuella kriminalitet som följer i utsatthetens spår. Här måste vi jobba flera olika aktörer tillsammans.

Anförande nr 110

Ole - J ö r g e n P e r s s o n (M): Ordförande! Detta är ju en fråga som har diskuterats under lång tid i Stockholm och i väldigt många andra svenska städer också. Det är en fråga som också har väldigt många principiella frågeställningar som behöver diskuteras.

Vad vi kan konstatera är att i den här salen finns det ingen majoritet för ett lokalt tiggeriförbud. Däremot är det precis så som finansborgarrådet sa, nämligen att Moderaterna som parti driver en linje i riksdagen, och det gör många andra partier också. Men att Moderaterna lokalt här av någon märklig anledning skulle hoppa på en illa skriven motion från Sverigedemokraterna har jag väldigt svårt att se.

Vi kan alla vara överens om att behöva tigga för att försörja sig inte i grunden är värdigt människor. De förtjänar att på olika sätt kunna försörja sig själva och också ha en boendesituation i sitt eget hemland som är människovärdig. Där har vi ett stort arbete att göra framför allt inom Europeiska unionen.

För dem som är här är det viktigt att vi ser till att barn inte utnyttjas, och det är viktigt att vi ser till att de illegala bosättningar som uppstår runt omkring i staden så fort som möjligt tas bort. Det är naturligtvis förfärligt att behöva bo på det sättet, och det skadar också både dem som bor där och dem som är i närheten av detta. Problemet är ju att vi behöver ytterligare förstärka samarbetet med polisen så att vi får till fler avhysningar. Jag arbetar själv nu med ett ärende i Bromsten i Rissneskogen, där vi just nu har en illegal bosättning som vi försöker få polisens hjälp att avhysa.

När en avhysning har skett är det väl självklart att vi ska hjälpa människor till ett kortvarigt och värdigt boende under den tid som de är här. Självklart ska vi göra det. Jag tror att ingen, möjligen med undantag för Sverigedemokraterna, skulle motsätta sig det.

De långsiktiga problemen behöver lösas i hemlandet. Det finns ingen majoritet i detta fullmäktige för ett lokalt tiggeriförbud, och jag tycker att man ska ha respekt för att vi driver olika linjer nationellt. Det är en kort summering av denna diskussion.

Anförande nr 111

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag tycker att vi börjar se ett mönster här: När det handlar om svikna vallöften från Moderaterna hänvisar man hela tiden till att det här är någonting som sköts på nationell nivå. Jag tror att många ledamöter här i rådssalen är väldigt konfunderade, men Ole-Jörgen kanske kan hjälpa oss. Har jag missförstått Anna König Jerlmyr eller Moderaterna? Stämmer det inte att Moderaterna här i Stockholms stadshus lämnade in en egen motion om just ett tiggeriförbud?

Anförande nr 112

Ole - J ö r g e n P e r s s o n (M): Så här: Jag tror att man ska ha respekt för att i de flesta partier, möjligen ert eget undantaget, finns det ganska många olika uppfattningar om hur man bäst ska få bukt med det problem som tiggeri är. Tiggeri är

först och främst ett problem för den som behöver tiggas, och det är ganska viktigt att slå fast det.

Helt oberoende av vallöften ser jag liksom ingen anledning till att Moderaterna hastigt och lustigt ska behöva gå med på illa skrivna motioner från Sverigedemokraterna. Varför i hela fridens namn skulle vi göra det? Det finns ju ingen anledning. Vi driver vår politik, ni driver någon form av oppositionspolitik. Gott så – ni fick 8 procent i valet. Vi styr den här staden. Gott så, det också.

Anförande nr 113

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Åhörare, fullmäktige! Sverigedemokraterna har väl varit tydliga i den här frågan om att försöka förbjuda fattigdom. Det får man ge er: Ni har inte vikit från den linjen oavsett hur dålig den är – för det är den såklart. Alla här inne förstår ju att fattigdom inte är någonting som vi förbjuder, utan fattigdom är någonting vi bekämpar genom att erbjuda andra alternativ.

Feministiskt initiativ har länge drivit frågan om att kunna erbjuda mycket mer långsiktiga boendialternativ, till exempel vandrarhemsplatser och uppställningsplatser för husvagnar för att få bukt med den utsatthet som många EU-medborgare som vistas i Stockholm lever i. Det är så vi kommer till en bättre lösning kring de här boplatserna, och det är så vi hjälper människor att komma ur fattigdom. Det handlar inte om att förbjuda dem eller tänka att polisen ska lägga sina resurser på att jaga människor som är extremt fattiga. Det är faktiskt ett helt absurt förslag.

Vi ser i stället att det här är människor som är extremt utsatta, som kommer från extrem fattigdom, diskriminering och rasism. Jag tror inte att vi ska tänka att människor väljer att sitta på gatorna i Stockholm och tiggas om de har det så himla mycket bättre någon annanstans, och jag tycker att vi ska ha respekt för människors utsatthet och behandla dem därefter. Det vill säga, vi ska bekämpa fattigdom genom socialt arbete, genom satsningar på välfärd, genom det utbyggda trygghetssystem som vi har i Stockholm och i Sverige.

Här tycker vi i Feministiskt initiativ att vi måste gå längre än vad vi tidigare har gjort. Vi måste kunna erbjuda fattiga EU-medborgares barn skolgång likt man gjort i Göteborg. Vi måste likt andra kommuner kunna erbjuda bättre boendialternativ. Det finns möjligheter till uppställningsplatser men också möjlighet till att förbättra de sanitära omständigheterna så att människor inte behöver bo i läger i skogen.

Det här gör ju människor för att det inte finns bättre alternativ. Vi måste komma ihåg att det är utsatta människor som vi pratar om. Jag är glad att Moderaterna, om det nu är tvunget för att komma till en överenskommelse eller inte, faktiskt har svängt i den här frågan. Jag tycker att alla som backar från det absurda förslaget om att förbjuda utsatta människor att be om hjälp ska ha en eloge för det. Jag hoppas att det här inte bara handlar om att böja sig för Centerpartiet och Liberalernas krav utan att det också handlar om att man faktiskt har insett att det här förslaget inte är någonting som håller i verkligheten utan bara en populistisk plakatpolitik som straffar utsatta människor.

Anförande nr 114

M a d s L u n d g a a r d (SD): Ordförande! Det finns inte det stödet, säger finansborgarrådet. Det finns inte det stödet, säger ordföranden i stadsdelsnämnden

Spånga-Tensta. Jag tänker så här: Vi kanske redan i dag hör Moderaternas slogan inför valet 2022: Det finns inte det stödet.

För några veckor sedan kunde vi se ett undercoverreportage i SVT Stockholm, där en journalist försökte agera tiggare under en dag i Stockholm. Jag tror att de flesta här inne i salen, medier och så vidare såg det här reportaget, där journalisten blev bortjagad av tiggarna. Det var väldigt tydligt att det var uppgjort på vilken plats man satt och vem som fick sitta där. Tiggarna hade helt enkelt delat upp Stockholms gatuutrymme mellan sig.

Även en kommunpolis intervjuades. Där fick vi väldigt bra information om att ja, det är ungefär samma tiggare som i sex sju år har funnits här i Stockholm. Det är ungefär samma individer som dyker upp om och om igen och som ockuperar stadens mark och så vidare. Inte nog med det: I norsk tv – även SVT visade det, och jag tror att många här inne såg reportaget – kunde vi se hur tiggarna i Norge och de som organiserade tiggeriet också höll på med kriminalitet, prostitution etcetera. Dansk tv har haft reportage om tiggare från Rumänien och Bulgarien som också har hållit på med kringverksamheter som prostitution och annat.

Det sitter väl ändå ganska många kloka ledamöter i den här salen. Det är i alla fall det intryck jag har fått. Det vore väl ändå märkligt om det vore helt annorlunda i Stockholm? Den kriminalitet, prostitution och trafficking som finns kopplad till tiggeri i Köpenhamn, Oslo och Bergen finns alltså inte i Stockholm? Vad säger vi till dem som tvingas hit eller som sitter på våra gator och som om och om igen håller på med olägenheter i Stockholms stad? Det finns inte det stödet. Bättre än så kan vi. Det finns ett moraliskt ansvar som ledare i Stockholms stad.

Anförande nr 115

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Jag tycker att det blir en väldigt märklig diskussion. Ett moraliskt ansvar? Återigen: Om stockholmarna hade tyckt att Sverigedemokraternas förslag och även Moderaternas, som också driver ett nationellt förbud, hade varit det viktigaste hade man ju röstat för det. Men Sverigedemokraternas resultat med 8 procent pekar på att så inte är fallet.

Därmed inte sagt att vi inte ska ta signalerna om att det finns kriminalitet i tiggeriets spår på allvar. Jag tror att det är väldigt viktigt. Vi ska använda vårt EU-team tillsammans med polis och uppsöka människor som kanske blir tvingade till detta. Det finns dock andra som kommer hit på grund av ekonomisk utsatthet. De har fått jobb via Stadsmissionens Crossroads och en alternativ försörjning. De söker ett jobb i första hand, så man kan inte uttala sig kategoriskt om hela gruppen. Men det är klart att vi också ska jobba mot kriminalitet i tiggeriets spår, och vi ska jobba mot de illegala boplatserna. Det är det vi hänvisar till: hur stockholmarna faktiskt röstade.

Anförande nr 116

M a d s L u n d g a a r d (SD): Det är ju så att vi har en kommunallag, och det tycker jag är väldigt bra. I den kommunallagen, som jag tror att alla här i salen är välbekanta med, står det väldigt tydligt att individer som inte är Stockholms stads ansvar – de kan vara länets ansvar eller något annat lands ansvar – ska inte vi ta ansvar för.

Ändå väljer majoriteten under finansborgarrådets ledning att bygga infrastruktur med härbärgen och jobbsökeri för medborgare från Rumänien och Bulgarien som inte är stadens ansvar plus att de på kvällarna och helgerna sitter här långt ifrån sina familjer på Stockholms gatumark år ut och år in. Men finansborgarrådet tycker inte att hon har ett moraliskt ansvar för att tycka att det är dåligt. Det tycker *jag* är dåligt.

Anförande nr 117

K a r i n G u s t a f s s o n (S): När Sverigedemokraterna går upp i talarstolen blir det oerhört tydligt att de har en människosyn som alla vi andra kanske inte delar. Både i motionen och i talarstolen gör de skäl för sitt namn: Det handlar alltid om människor med bakgrund i andra länder – alltid. Det är alltid det som gör att Sverigedemokraterna skriver motioner, och det är det som gör att halva fullmäktigegruppen är uppe i talarstolen om detta. Det är jättemärkligt att lyssna på sverigedemokrater som går upp och halvt anekdotiskt berättar om hur det fungerar i vår stad. Vi andra bor också här i Stockholm, vet ni, och vi upplever inte det som ni gör.

Visst är det så att det finns en grundproblematik med att människor ser sig tvingade att be om pengar för att klara sitt uppehälle. Visst är det problematiskt att det finns människor i den här världen som är så diskriminerade i sina hemländer att de lämnar sina familjer för att ta sig till Stockholm för att kunna ge sina barn och sina familjer mat för dagen. Den grundproblematiken löses däremot varken av kommunen Stockholm eller någon annan kommun. Den löses nationellt, internationellt och på EU-nivå. När människor får drägliga levnadsvillkor hemma i sina hemländer kommer de inte att vara tvungna att ta sig till Stockholm för att tigga. Det är där problematiken ligger.

Jag är glad över att det finns ett massivt samförstånd i den här salen om att de här människorna inte ska förbjudas att vistas och be om en slant på våra gator. Det är jag oerhört tacksam för.

Med detta vill jag yrka bifall till den reservation som Socialdemokraterna har lagt i kommunstyrelsen.

Anförande nr 118

E w a L a r s s o n (MP): Ordförande! Det var ord och inga visor, och jag instämmer i mycket som Karin Gustafsson sa. Jag har ju mött myndighetspersoner i Rumänien som vill jobba för social grundtrygghet med andra välfärdsländer inom EU, och jag har pratat med ambassadörer som vill lära mer av Sverige.

Jag tänker att det här är en viktig fråga inför EU-valet. Hur kan vi partier som tänker att det här är en viktig fråga att driva i EU-parlamentet jobba tillsammans och sätta frågan på dagordningen? Man måste vara beredd att jobba för mänskliga rättigheter inom EU-systemet och så att alla medlemsländerna kan jobba med samma målsättning.

Anförande nr 119

K a r i n G u s t a f s s o n (S): Jag känner inte att Ewa Larsson och jag har några egentliga meningsskiljaktigheter, utan jag tror att Ewa passade på att gå upp och ta replik. Så kan man också göra.

För att sluta skämta tror jag att det är viktigt att vi i den här salen bestämmer oss för hur vi förhåller oss till människor som vistas i vår stad, och det som jag tycker är så bra med att vi också har en bred samstämmighet är just detta att vi säger att människor måste behandlas på ett värdigt sätt.

Men jag tycker också att det vore naivt att tro att lösningen ligger i den här fullmäktigesalen. Jag tror att det vore naivt att tro att det ens går att lösa genom svensk lagstiftning. Jag tror att det enda sättet att slippa ha människor som ber om en slant utanför Konsum är att se till att vi har en dräglig politik i hela Europa, och det är där slaget står. Bifall till Socialdemokraternas reservation!

Anförande nr 120

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Karin Gustafsson, man kan lösa den här frågan med lagstiftning. I december gav en dom i Högsta förvaltningsdomstolen kommunen Vellinge i Skåne rätt att förbjuda tiggeri. Detta är alltså fullt möjligt att göra även i Stockholms stad.

Jag tänkte gå in på ett annat område. Den nya blågröna majoriteten har talat väldigt mycket om att man prioriterar tryggheten för stockholmarna under den här mandatperioden. Men då måste man ju också vidta åtgärder för att öka tryggheten, och vi vet från till exempel Stockholms stads trygghetsundersökningar att en av tre stockholmare uppfattar tiggeriet som påträngande och ett problem. Man ser problem med att många tiggare är aggressiva. Det förekommer väldigt mycket stölder i samband med tiggeriet. Andra problem är det jag var inne på förut med illegala läger som växer fram runt om i Stockholms stad. Menar man allvar med att man driva en trygghetspolitik menar jag att man måste se över alla områden, annars är man inte trovärdig över huvud taget.

Anna König Jerlmyr talar varmt om hur man ser på det här nationellt. Regeringen tillsatte ju en nationell samordnare kring dessa frågor 2015, och han var väldigt tydlig med vad som måste ske, inte minst om man vill hjälpa dem som tigger. Det var väldigt tydligt att man säger nej till illegala bosättningar, och man ser till att hjälpa människor att komma hem till sina länder – det handlar ofta om Rumänien och Bulgarien. Övergripande inför man helt enkelt ett förbud. Det är alltså väldigt tydligt vart vi är på väg, och jag förstår inte varför vi inte vill göra det som är bra för stockholmarna, som är bra för våra barn och deras välbefinnande och inte minst vad som är bra för de människor som många gånger utsätts för människohandel.

Anförande nr 121

K a r i n G u s t a f s s o n (S): Ordförande! Det är väldigt märkligt att stå här och lyssna på en sverigedemokrat som pratar om trygghetspolitik när ni inte står för en ordentlig budget som gör att tryggheten blir rejäl. Er lösning på problematiken för att få trygghet i Stockholm är att förbjuda människor att sitta utanför Ica och be om en slant. Om det är sverigedemokratisk trygghetspolitik är jag oerhört tacksam över att ni inte är med och styr i den här staden. Och jag hoppas vid gud att ni aldrig blir det heller, för om trygghetspolitik för er är ett förbud mot att människor ska få be om en slant utanför Konsum är ni oerhört naiva – eller bara korkade!

Anförande nr 122

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Det här är någonting som vi är vana vid, inte minst från Socialdemokraternas håll: Man vill inte gärna debattera sakfrågan, utan man börjar diskutera någonting helt annat när man vet att man i grund och botten har fel.

Som jag sa: Den nationella samordnaren som har jobbat just med tiggerifrågan har själv sagt att vill vi hjälpa de människor som till exempel Karin talar om som sitter utanför affären och tigger om en slant så är det genom att införa ett förbud mot tiggeri.

Anförande nr 123

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Eftersom Martin Westmont inledde debatten med att efterlysa en sansad debatt tänkte jag också svara på de frågor som han ställer.

Vi kommer fortsatt att avhysa illegala boplatser, vilket jag var inne på tidigare. Vi har ju sett ett stort problem inte minst när det gäller parklekar och lekparker. Det har funnits avföring och annat som varit till fara för barn, och det är jätteviktigt att vi har trygga och säkra miljöer där barn vistas. Det gäller också motsatt, det vill säga att vi är tydliga med att det här inte är levnadsvillkor som är bra för barn att växa upp under, vilket är en annan aspekt av varför vi måste jobba mot de illegala boplatserna och vara tydliga med att om vi ser barn i de här miljöerna så måste vi omhänderta dem.

När det handlar om personer som upplevs väldigt offensiva och aggressiva spelar det ingen roll *vem* det är, utan här måste vi tydliggöra att det är helt oacceptabelt. Då måste man ringa in till vår trygghetsjour så att vi kan agera. Vi har en ordningsstadga och en ordningslag som vi inte får tumma på i Stockholm.

Anförande nr 124

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Det låter ju väldigt bra att ni jobbar med de här frågorna. Men jag tror att ni fortfarande har väldigt mycket att bevisa. Vi kan inte bortse från att ni gick till val på en politik om att införa ett förbud mot tiggeri, och när vi väl hade ett valresultat så sålde ni er billigt för makten. Jag tycker att det är djupt beklagligt, inte minst för stockholmarna.

Anförande nr 125

M a r i a L j u s l i n (V): Ordförande! Vad enkelt det vore om man kunde förbjuda fattigdom! Men det är ju inte lösningen på världens problem. Vi kan bara gå till vår absoluta närhet, vårt grannland Danmark, där vi tydligt ser avskräckande exempel på hur ett tiggeriförbud snarare ökat risken för utsatthet, kriminalitet och människohandel för den här gruppen. En obestridlig sanning är då att människor inte tigger för att de vill, utan de tigger för att de inte har något val. Att förbjuda tiggeri och jaga bort hemlösa är inte lösningen. Detta måste lösas inom EU. Vi ska inte tro att vi kan skjuta över ansvaret på andra. Det är fattigdom och diskriminering som vi ska bekämpa och inte människor.

Det handlar också om den fria rörligheten, någonting som vi värnar högt. Det vore ett väldigt märkligt tilltag att som en demokratisk välfärdsstat tillåta fri rörlighet för några men inte för vissa. I Danmark har de EU-medborgare som vi pratar om tvingats under jord. De har dock inte försvunnit. De har inte slutat existera. Och de har framför allt inte slutat att vara fattiga. Den kostnad som den danska staten dessutom måste lägga

på att jaga människor i fattigdom skulle gå att använda på så oerhört mycket bättre sätt, och jag är lättad och tacksam över att se att den ansvarslösa politiken som Sverigedemokraterna driver inte har fått fäste i Stockholms stad, särskilt inte med tanke på hur vi i stället bör använda samhällets resurser. Även svåra problem ska lösas och inte sopas under mattan.

Anförande nr 126

M a d e l e i n e K a h a r a s c h o F r i d h (FI): Ordförande, åhörare, invånare i Stockholm! De här EU-medborgarna som vi pratar om är ofta romer. Romer är fortfarande den grupp i Europa som lever i störst ekonomiskt utsatthet och i en vardag som präglas av diskriminering och rasism.

På 50- och 60-talet bodde min mamma i Gröndal, ett område som då beskrevs som en kåkstad, som en slum och som en sanitär olägenhet på grund av diskriminering. Det var för att romer inte fick ha en egen lägenhet och inte hade rätt till boende eller arbete. Sedan kom dock ett skifte i politiken som möjliggjorde för oss romer att få ett tryggt boende, utbildning och arbete. Det har aldrig varit förbud som är vägen framåt för att lyfta människor ur fattigdom, och det är samma sak som gäller nu.

Antalet EU-medborgare som tar sig till Sverige är i dag inte fler än tidigare. Sverigedemokraterna behöver därför inte vara oroliga för att det här skulle vara ett ökande problem. Snarare är det så att vår solidaritet med EU-medborgare och särskilt romer skapar förutsättningar för bättre social trygghet och större möjlighet för dem själva att ta sig ur den fattigdom man lever i.

Att det blev ett skifte i politiken i Sverige gjorde att människor som jag, med romskt ursprung, i dag har möjlighet att ta plats i den här kammaren trots att mina far- och morföräldrar inte hade möjlighet att exempelvis rösta för 100 år sedan. Det är ett bevis på att det inte är förbud som är vägen framåt utan snarare ett samhälle som har en generös välfärdspolitik och ett socialt arbete i tiden.

Anförande nr 127

F e l i x B y s t r ö m (SD): Ordförande! Innan jag går in på själva beredningen av motionen tycker jag att en nulägesbeskrivning är på sin plats. Tiggeriet på Stockholms gator är utbredd. I bästa fall handlar det om personer som frivilligt kommer till Sverige för att man hoppas att pengarna som man får i koppen ska vara mer än det man hade fått i hemlandet. I bästa fall har man frivilligt valt att sitta ute i kylan. I bästa fall är barnen utan en eller två föräldrar. Notera att jag säger ”i bästa fall”.

I värsta fall har nämligen personerna lurats eller tvingats till Sverige, där de måste ge hela eller åtminstone stora delar av inkomsten till kriminella gäng. I värsta fall har barnen fått följa med i stället för att gå i skolan. I värsta fall är tiggeriet förenat med stölder och illegala bosättningar.

Jag tycker ändå att vi borde kunna vara överens om att tiggeriet inte är en väg ur fattigdom. Personerna som för stunden sitter på Stockholms gator kommer inte att åka hem med förutsättningar att få ett arbete eller bygga ett nytt liv. De kommer att återvända just för att tiggeriet inte skapar dessa möjligheter, för att tiggeri inte ger arbetslivserfarenhet eller möjlighet att bygga kompetens. Ni gör de här människorna en extrem otjänst, även om jag tror att ni gör det med goda intentioner.

När det gäller själva beredningen av ärendet måste säga att jag är lite besviken. Man menar att ett förbud inte är en hållbar lösning utan att människor ska utbildas, sättas i arbete och ges en bostad, men fru ordförande: Vari ligger motsättningen? Är de här åtgärderna bara tillämpliga medan man tigger? Att man därutöver menar att möjligheten att förbjuda tiggeri i de lokala ordningsföreskrifterna skulle vara starkt begränsad, när det finns en dom från förvaltningsdomstolen där man har fastställt att det är just fullt möjligt, är att sträcka sig efter halmstrån, något som jag tycker är genomgående under hela beredningen.

När jag i november ställde en fråga till finansborgarrådet om just ett tiggeriförbud hänvisades det till att det inte är möjligt rent juridiskt. Nu lutar man sig mot formuleringen att en enstaka kommun inte kan lösa problemet. Jag tycker att det är något svagt, särskilt i ett läge när elva av länets kommuner har öppnat upp för ett lokalt tiggeriförbud.

Sammantaget kan jag bara konstatera att man inte har kunnat avfärda motionen på några vettiga grunder över huvud taget. Jag kan konstatera att det finns en klar majoritet bland stockholmarna om att införa ett kommunalt tiggeriförbud, och jag kan också konstatera att behovet är större än tidigare till följd av att de närliggande kommunerna nu har gått in i dessa banor.

Med detta sagt yrkar jag bifall till Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Anförande nr 128

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Jag måste säga att jag blev väldigt rörd av Madeleines inlägg tidigare, och jag vill tacka henne för det inlägget. Efter ett sådant inlägg tycker jag att det är anmärkningsvärt att Felix Byström kan gå upp i talarstolen och inte ens besvara det som Madeleine lyfter i sitt inlägg. Tycker han inte att det är sant det som Madeleine säger, att det är genom solidaritet och ett starkt välfärdssystem som vi hjälper människor i fattigdom så att de får förmågan att ta sig upp ur den svåra situation de befinner sig i? Detta berör inte ens Felix Byström i sitt inlägg som kommer direkt efter Madeleines inlägg. Jag tycker att det är anmärkningsvärt, och jag skulle vilja att han svarar på det: Hur ser du på det?

Anförande nr 129

F e l i x B y s t r ö m (SD): Då måste man ju ställa frågan: Hur har det sett ut under de senaste fyra eller åtta åren när ni har haft möjlighet att se de här sakerna? Har vi färre tiggare på Stockholms gator i dag än vad vi hade för fyra år sedan? Svaret är nej. Har vi färre tiggare på Stockholms gator än vad vi hade för åtta år sedan? Svaret är nej.

Jag tror genuint att ni menar väl, men faktum är att det ni gör skadar dessa personer väldigt mycket. Ni cementerar dem nämligen i ett utanförskap. Ni ser till att de inte får en väg ur tiggeriet. Om ni lyssnat på dem som har kunskap om det här hade ni landat i slutsatsen i att man inte gör det här för att man tycker illa om dessa människor utan för att de faktiskt ska få en möjlighet att bryta det utanförskap som de lever i just nu.

Anförande nr 130

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Jag tycker ändå att argumentationen haltar något. Det kan hända att några företrädare för några av länets kommuner – det är inte

sagt att det är hela majoriteten ens en gång – ställer sig positiva till ett förbud, men det nästan förstärker ju det vi nu har landat i från moderat håll, nämligen att om det behövs ett förbud så måste det vara nationellt, annars blir det väldigt märkligt mellan kommuner.

Nu är det väldigt tydligt: Stockholmarna röstade inte på partier som är för ett förbud. De röstade för partier som motsätter sig ett förbud, och det måste vi respektera. Opinionsmätningar kommer och går, valresultat består. Det tror jag att även Sverigedemokraterna måste respektera.

Det viktiga är: Vad kan vi göra för att komma åt kriminalitet och utsatthet om vi upptäcker sådant? Vad kan vi göra mot de illegala boplatserna? Där har jag flera gånger under kvällen beskrivit att vi avser att ta krafttag mot detta. Men som sagt: Ha respekt för hur stockholmarna faktiskt röstade!

Anförande nr 131

Felix Byström (SD): Ordförande! Jag har faktiskt inte nämnt någonting om era insatser just mot illegala bosättningar. Jag tycker att mycket av det ni har sagt att ni vill göra när det gäller det är mycket bra.

Jag tycker också att det blir lite konstigt när finansborgarrådet bara tittar på valresultatet och menar att det skulle gå emot folkviljan. Det är fullt möjligt att man som invånare inte håller med Moderaterna i alla frågor, och med Moderaterna blir det ännu svårare, för om man frågar den normala moderatväljaren skulle han eller hon säga att Moderaterna ju var för ett tiggeriförbud. Det är jättekonstigt att hävda att man ska gå till valresultatet när ni backar på vallöfte efter vallöfte. Det om något visar bara på ett förakt mot dem som faktiskt har röstat på er.

Jag väljer att stanna där, för jag tycker inte att det finns mer som är värt att bemöta.

Anförande nr 132

Elisabet Carlsson (S): Ordförande! Det finns ingen fattigdom som bryts av ett förbud över huvud taget. Däremot behöver vi prata om och jobba mycket mer med EU-medborgares sociala rättigheter. Det kan vi hålla med om.

Det som skaver är att se fattigdom och fattiga människor som har en mycket lägre levnadsstandard än vad som är skäligt, vad som är värdigt. Det behövs ett mycket större internationellt samarbete för alla människors lika värde och även de sociala rättigheterna. Ett sådant arbete är igång, men de har mycket kvar att jobba med.

Det handlar om rätten att bli accepterad och leva sitt liv på lika villkor. Svaret är också att ta frågor om mänskliga rättigheter på ett mycket större allvar men också att driva en politik som bekämpar dels strukturell diskriminering, dels klasskillnader. Fattigdomen ska bekämpas, inte förbjudas, och tiggeri – en följd av fattigdom – ska inte heller förbjudas. Vi ska erbjuda alternativ och möjligheter. Vi ska hjälpa de människor som är utsatta, inte förbjuda dem. Många av dem som tigger är också strukturellt diskriminerade i sina hemländer. Det tror jag att även Sverigedemokraterna känner till.

Fattigdom skaver. Det är jobbigt att se. Det ska skava, och det ska vara jobbigt att se. Men då måste man också jobba med det, inte bara dra ned rullgardinen som ett förbud

faktiskt är och låtsas som om problemet inte finns. Låt oss i stället bekämpa fattigdomen! Låt oss ta frågan på ett större allvar! Låt det också vara ett anständigt, solidariskt och respektfullt arbete som visar på alla människors lika värde och rätten att få leva fria på sina villkor i en öppen och bra värld!

Anförande nr 133

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag tänkte gå tillbaka lite till vad Anna König Jerlmyr sa tidigare under kvällen, nämligen att alla illegala bosättningar ska rivas. Samtidigt ska de här människorna få vara kvar i Stockholms stad. Då återstår en viktig fråga: Var ska de här människorna bo någonstans? Vi har en akut bostadsbrist i Stockholm, inte minst för svenska hemlösa. Det finns en stor bostadsbrist även bland andra utsatta grupper.

Om det nu är så att de här tiggarna som är medborgare i andra EU-länder ska få stanna här i Stockholms stad, Anna König Jerlmyr, var ska de då bo någonstans?

Anförande nr 134

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Det är viktigt att följa svensk lagstiftning men också EU-rätten. Här hanterar vi frågan utifrån vad svensk lagstiftning säger: Om vi avhyser en illegal boplatz har vi skyldighet att upplåta ett akut boendialternativ under en begränsad tid. Det säger socialtjänstlagen.

Däremot saknar man uppehållsrätt i Sverige om det är så att man långsiktigt inte kan försörja sig, och då har vi en tydlig lagstiftning som säger att man måste återvända hem. Vi har en fri rörlighet inom EU som vi verkligen värnar om, men där finns också skyldigheter. Det vill säga, har man inga möjligheter att försörja sig har man heller inte någon rätt att uppehålla sig i medlemsländerna. Det är också regelverk som vi följer.

Jag upplever alltså att våra härbärgen för EU-medborgare både vintertid och sommartid är helt i enlighet med vad svensk lagstiftning faktiskt säger att vi är skyldiga att tillhandahålla.

Anförande nr 135

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Nu vet jag att du, Anna, inte har någon ytterligare replik, men du måste ändå se att det finns en viss problematik i detta. Du uppmanar ändå människor att stanna kvar i Stockholms stad när du erbjuder dem en bostad efter rivning av deras illegala bosättningar. Det kan aldrig vara ett led i att hjälpa dessa människor, på sikt i alla fall.